ЦАНА НУМАРУ—5 КАП.

УМОВЫ ПАДПІСКІ (з дармовым дадаткам „Прафрух“)

На 1 мес.	— 90 к.
„ 3 мес.	2 р. 60 к.
„ 6 мес.	5 р. —
„ 12 мес.	9 р. 75 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТ[КІ]

За радок нонп. пасьля тэксту—[...] іншагародняя абвесткі—1 р. за [...] Пасярод тэксту—у два разы дар[...] Пры шматразовым друкаваньні—[...]на. Звыш тарыфу, згодна пасто[...] СНК ад 10-IX—24 г. бярэцца 10 [...] -адатку.

Падпіска і абвесткі прымаюцца ў гал. канторы газ. „ЗЬВЯЗДА“ Менск, Савецкая, 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81.

Москва, Б-ка ВСНХ СССР
ЗЬВЛ. СТУДЭ.СЬВСН

Пр[алетары] ўсіх краін, злучайцеся!

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага Камітэту Камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі

ТЭЛЕФОНЫ:
Рэдактар . . . 10-74
Сакратар . . . 6-19
Партсектар . . . 13-80
Сектар інфармацыі . 13-80
Начны рэдактар . . 6-42
Галоўная кантора . 7-81
Аддзел падпіскі . . 7-81
„ абвестак . . 7-81

СЕРАДА, 24 верасьня 1930 г.
№ 224 (3822)
Год выданьня—XIV.

РЭДАКЦЫЯ І ГАЛОЎНАЯ КАНТОРА
МЕНСК, Савецкая, 63.

Па-ўдарнаму рыхтавацца да „Дня ўдарніка“

ЦК УсеКП(б) у сваёй адозьве ад 3 верасьня цалкам ухваліў ініцыятыву ЎсеЦСПС аб правядзеньні 1 кастрычніка дня ўдарніка. Дзень ударніка — гэта ня проста сьвята, гэта паход мільёнаў за выкананьне пяцігодкі за чатыры гады, за ліквідацыю прарываў, за масавую падрыхтоўку да сустрэчы трэцяга году пяцігодкі.

Ініцыятыва ЎсеЦСПС аб правядзеньні дня ўдарніка нарадзілася не ў габінэтах, яна выйшла з нетраў шырокіх пластоў рабочых, яна зьявілася вынікам новых мэтадаў работы новага кіраўніцтва ЎсеЦСПС.

Правыя апартуністыя, прафбюракраты па прыродзе сваёй ня могуць зразумець і не разумеюць таго нячуванага энтузіязму, які выяўляе рабочая кляса ў змаганьні за хутчэйшую пабудову сацыялістычнага грамадзтва.

Новае кіраўніцтва ЎсеЦСПС пабудавала сваю работу так, што яно хутка падхоплівае і становіцца на чале ініцыятывы перадавых рабочых.

Аднак, ня ўсюды прафарганізацыі на мясцох ажыцьцяўляюць важнейшую дырэктыву ЎсеЦСПС.

Паводле матар'ялаў, якія ёсьць у рэдакцыі, відаць, што рад ЦП саюзаў (хэмікі, швэйнікі і г. д.) пакуль што абмежаваліся толькі рассылкай абежнікаў. ЦП хэмікаў піша коратка сваім ФЗМК... арганізаваць 1 кастрычніка дзень ударніка. ЦП швэйнікаў паслала 11 чалавек на прадпрыемствы, а што на мясцох робіцца, ня ведае. Гэта прымушае біць трывогу — з падрыхтоўкай да дня ўдарніка на мясцох справа абстаіць ня зусім добра, масавая работа разгорнута вельмі слаба, а ў асобных мясцох (Бабруйскі дрэвакамбінат) падрыхтоўчую работу абмяжоўваюць мастацкай работай.

У пастанове ЎсеЦСПС ад 3 верасьня гаворыцца:

«Сустрэчу трэцяга году пяцігодкі адзначыць арганізацыяй усесаюзнага дня ўдарніка — 1 кастрычніка 1930 г. Усесаюзны дзень ударніка арганізаваны на ўсіх фабрыках, заводах, капальнях, транспарце, установах, каапэрацыі, саўгасах і калгасах, павінен прайсьці пад знакам шырачэйшай мабілізацыі мас за пасьпяховае завяршэньне другога году пяцігодкі па паляпшэньне якасьці работы, на рашучую барацьбу з рэшткамі працоўнай расхлябанасьці, цякучасьцю, дэзарганізацыяй, якія затрудняюць разгорнутую падрыхтоўку да трэцяга году пяцігодкі, на стварэньне рашучага пералому ў рабоце каапэрацыйных і забесьпячальных органаў і ўзмацненьня актыўнасьці прафсаюзаў у лепшай арганізацыі справы рабочага забесьпячэньня».

На аснове гэтай пастановы на кожным заводзе, фабрыцы, установе і г. д. трэба зараз жа па-ўдарнаму разгарнуць масавую падрыхтоўку да дня ўдарніка. — Дзень ударніка трэба абярнуць адначасова і ў генэральную праверку таго, наколькі нашы прафарганізацыі перабудавалі сваю работу тварам да вытворчасьці — гэтаму значна павінен садзейнічаць арганізаваны двухдзённы паход ЦСПСБ і ЦП саюзу на прадпрыемствы.

— Друк заводзкі, раённы і цэнтральны павінен сыстэматычна асьвятляць падрыхтоўку да дня ўдарніка.

Перанос пачатку гаспадарчага году з 1 кастрычніка на 1 студзеня азначае, што за пэрыяд кастрычнік—сьнежань ён будзе мець свой самастойны прамфінплян.

1 кастрычніка, калі фабрыкі і заводы будуць рабіць справаздачу аб выкананьні сваёй вытворчай праграмы, аднэй з задач зьяўляецца мабілізацыя ўвагі шырокіх рабочых мас вакол разгортваньня тэмпаў будаўніцтва і работы на кастрычнік — сьнежань.

Трэба памятаць, што бальшавіцкія тэмпы работы прамысловасьці ў гэты пэрыяд зьявяцца лепшым забесьпячэньнем магчымасьці далейшага сацыялістычнага наступленьня ў новым 1930 годзе.

Дзень ударніка павінен яшчэ больш мабілізаваць энтузіязм рабочых мас па барацьбу са шкодніцтвам і бюракратызмам у нашым апараце. — Выкрытае шкодніцтва ў органах забесьпячэньня сьведчыць аб тым, што ў нас ня ўсюды наладжаны строгі пралетарскі кантроль за работай апарату. Дзень ударніка павінен даць новыя атрады ўдарнікаў на прадпрыемствах, на адказныя вучасткі савецкага, каапэрацыйнага, гаспадарчага і прафсаюзнага апарату, яшчэ больш мабілізаваць масы рабочых па барацьбу з усім, што перашкаджае пасьпяховаму будаўніцтву сацыялізму.

У БОЙ ЗА СІЛАС

НА АДНЫМ МЕСЦЫ

ПЛЯН СІЛАСАВАНЬНЯ ПА БССР ВЫКАНАНЫ НА 3,2 ПРОЦ.

На бальшавіцкае змаганьне

Чарговая зводка НКЗ БССР сыгналізуе, што ганебнейшы прарыў на сіласным фронце значына **паглыбляецца.** Апошняя пяцідзёнка ня прынесла ніякага зруху. Калгасы БССР на 20 верасьня выканалі сіласны плян толькі на 4,6 проц., саўгасы — 6,6 і індывідуальны сэктар — 0,2 проц. Рэспубліканскі плян сіласаваньня на 20 верасьня выканан толькі **на 3,2 проц.**

Месцы ўсё яшчэ не разварушыліся. Цэнтральныя ўстановы не наладзілі выразнага жывога кіраўніцтва сіласаваньнем. Баявыя дырэктывы партыі і ўраду аб сіласаваньні ў цэлым радзе месц **ня выконваюцца.**

Бюракраты і апартуністыя, правальваючы пляны сіласаваньня, у адзін голас заяўляюць, што «ва ўсім вінаваты аб'ектыўныя прычыны». Усё яшчэ чутны шматлікія галасы, што «сіласаваньне рэч новая, плян выканаць нельга», што «не хапае рабочай сілы, няма сырцу (?)» і г. д.

Зусім відавочна ўся вялізарная шкоднасьць, уся беспадстаўнасьць і няўгрунтаванасьць гэтых прычын. Зрыў плянаў сіласаваньня — лёгічны вынік **апартуністычных адносін** да важнейшых дырэктыў партыі і ўраду, вынік бюракратызму, расхлябанасьці і нядбайнасьці. Факты выкрываюць усякія апартуністычныя спасыланьні на «аб'ектыўныя» прычыны. Прачытайце карэспандэнцыі аб калгасах Сьвержанскага сельсавету, аб калгасе «Бальшавік» і вы пераканаецеся, чаго можна дасягнуць пры сапраўды баявых, ударных тэмпах работы.

Калгас **«Бальшавік»** яшчэ зусім малады. Адпак ён, упарта перамагаючы ўсе труднасьці, настойліва змагаецца за сіласаваньне. Свой плян сіласаваньня «Бальшавік», выкарыстоўваючы ўсе ўнутраныя рэсурсы, з посьпехам выконвае. Калгасы «Чырвоны Партызан» і «Чырвоны Земляроб» ужо скончылі сіласнае будаўніцтва і сіласаваньне кармоў. Хіба гэты факт не наносіць руйнуючы ўдар па панікёрах, бюракратах і апартуністых.

Даволі напамінаньняў, заклікаў, папярэджваньняў. Час, які застаўся для сіласаваньня, вымяраецца літаральна днямі. Ні аднэй гадзіны, марна страчанай. Неадкладна кінуць усе сілы, усю энэргію на сіласны фронт.

> Калгасы „БАЛЬШАВІК“, „ЧЫРВОНЫ ЗЕМЛЯРОБ“, „ЧЫРВОНЫ ПАРТЫЗАН“ з посьпехам праводзяць сіласаваньне.
>
> Пашырым баявы вопыт гэтых калгасаў—перадавікоў сіласаваньня.
>
> Неадкладна зьнішчым усе прарывы на сіласным фронце.

Посьпехі калгасу „Бальшавік“

Калгас **«БАЛЬШАВІК»**, Астрашыцка-Гарадзецкага раёну, мае жывёлагадоўча-сьвінаводны ўхіл. Добра разумеючы ўсю важнасьць кармавой праблемы, калгасьнікі «Бальшавіка» з посьпехам змагаюцца за стварэньне моцнай кармавой базы. У сваю першую калектыўную сяўбу (калгас арганізаваны ўвесну 1930 г.) «Бальшавік» павялічыў на **100 проц.** пасеўную плошчу над кармавымі культурамі. Плошча пад канюшынай павялічылася на **172 проц.**, пад сэрадэляй — на **100 проц.**

Зараз калгас шырока разгортвае сіласнае будаўніцтва і сіласаваньне кармоў. «Бальшавік» мяркуе ў гэтым годзе засіласаваць ня менш **400** тон зялёнай масы. Ужо закладзена адна сіласная яма на **16** тон сіласу і пабудавана сіласная вежа на **300** тон кармоў.. Вежа ўжо загружаецца сіласам.

На правядзеньне сіласаваньня мабілізаваны ўсе калгасьнікі, настаўніцтва, сельсавецкі актыў і г. д. Калгасная партыйная ячэйка сапраўды на справе ўзялася за сіласаваньне. Калгасьнікі паставілі сваёй задачай — ні аднаго кілё бульбяніка, які-б ня быў засіласаваны. Рэшту бульбяніку, якая застанецца пасьля поўнай загрузкі сіласнае вежы, калгас засіласуе ў падземных сіласных канцох.

Баявы вопыт калгасу «Бальшавік» трэба пашырыць на ўсе калгасы. Калгасы БССР, вучэцеся ў калгасьнікаў «Бальшавіка» як трэба змагацца за сілас.

„МНЕ СІЛАСНЫЯ ЯМЫ НЕПАТРЭБНЫ“

Кіраўніцтва калгасу КАМЕНКІ (Пухавіцкі раён) недапушчальна адносіцца да сіласаваньня. Калі ў калгас прыехала брыгада райкому камсамолу для правядзеньня сіласаваньня, дык яна атрымала наступны адказ ад старшыні праўленьня Стрэльскага: «Мне непатрэбны ніякія сіласныя ямы».

Райкалгассаюз павінен прыцягнуць Стрэльскага да суровай адказнасьці.

Я. Б.

...пны патрабуюць сіласу

„Чырвоны Земляроб“ і „Чырвоны Партызан“ скончылі сіласаваньне

Сіласаваньне кармоў па **Сьвержанскім** сельсавеце, **Рагачоўскага** раёну, ідзе **здавальняюча.** Калгасы **«Чырвоны Партызан»** і **«Чырвоны Земляроб»** ужо цалкам і поўнасьцю скончылі сіласаваньне. Засіласавана **300** тон кармоў.

Разгарнулі сіласаваньне кармоў калгасы **«Кім»**, **«Серабранка»**, **«Чырвоны Сьвержань»**. Мясцовая камсамольская ячэйка стварыла апэрацыйны штаб кіраўніцтва паходам за сілас. У калгасе «Чырвоны Сьвержань» кожны дзень працуюць прафсаюзныя і камсамольскія брыгады па правядзеньні сіласаваньня. У хуткім часе Сьвержанскі сельсавет скончыць усю работу па сіласаваньні.

Я. Г.

ЗВОДКА НКЗ БССР
АБ ХОДЗЕ СІЛАСАВАНЬНЯ НА 20 ВЕРАСЬНЯ

	Плян сіласаваньня ў куб. мэтрах.	Засіласавана ў куб. мэтрах. (на 15-IX)	Проц. выкананьня плянаў. (на 15-IX)	Засіласавана ў куба-мэтрах (на 20-IX)	Проц. выкананьня пляну (на 20-IX)
Саўгасы	250.000	10.592	4,2	16.552	6,6
Калгасы	900.000	31.543	3,5	41.800	4,6
Індывід. гаспадаркі	800.000	1.457	0,18	1.530	0,2
Дасьлед. установы	Вестак няма.			—	—
РАЗАМ	1.950.000	43.592	2,2	59.882	3,2

УВАГА: 1) на 20-IX па калгасах і індывідуальным сэктары распаўсюджана на 100 раёнаў па даных 67 раёнаў.
2) на 15-IX распаўсюджана на 100 раёнаў па даных 57 раёнаў.

Тэмпы чарапахі
ЗАМЕСТ 75—14

Час сіласаваньня ўжо даўно прайшоў, а сіласныя вежы ўсё яшчэ **не сабраны і не ўстаноўлены.** З 75 сіласных веж канчаткова сабраны толькі **14**, у стадыі зборкі 22. Для рэшты веж усё яшчэ капаюцца катлаваны і падрыхтоўваюцца фундаманты. У некаторых мясцох зусім не прыступлена да будаўніцтва сіласных веж (калгас імя Фалько і саўгас Доўгалесьсе). Зарэгістраваны цэлы рад фактаў абураючых адносін да будаўніцтва і зборкі сіласных веж.

Старшыня праўленьня калгасу «Страх ворагам» (Высачанскі раён) катэгарычна заявіў інструктару Белкалгасбуду: «Мы ні аднаго рабочага для пабудовы сіласнай вежы не дамо».

Старшыня калгасу імя Чарвякова загадаў выкарыстаць будаўнічыя матар'ялы, падрыхтаваныя для вежы, на іншыя патрэбы.

Работнікі Белкалгасбуду часамі бюракратычна, па-чыноўніцку адносяцца да сіласнага будаўніцтва. Падамо характэрны факт. Адзін з калгасаў Страдароскага раёну па ўласнай ініцыятыве парашыў пабудаваць сіласную яму. Але для ўстаноўкі вежы быў патрэбен інструктар і калгас з гэтае прычыны пачаў закідваць тэлеграмамі Белкалгасбуд. Чыноўнікі з Белкалгасбуду не палічылі нават патрэбным адказаць на тэлеграмы калгасьнікаў:—гэта бачыце, зьвышпляновае будаўніцтва, а таму няхай спраўляюцца самі. Дапамагчы калгасу ў складаньні будаўнічых чарцяжоў Белкалгасбуд таксама адмовіўся.

С.-г. акадэмія прабавала ўнікнуць пабудовы сіласнай вежы на сваёй зоатэхнічнай станцыі. Адміністрацыя акадэміі накіравала да тав. Рачыцкага нават спэцыяльную дэлегацыю з хадайніцтвам аслабаніць іх ад пабудовы сіласнае вежы. Натуральна, што дэлегацыя атрымала ад тав. Рачыцкага такі прыём, які яна заслужыла. Хіба не зьяўляецца паказальным гэты ганебны факт, калі с.-г. акадэмія, якая ў першую чаргу павінна змагацца за сіласаваньне, адмаўляецца ад пабудовы сіласнай вежы.

Некаторыя цэнтральныя ўстан[овы] недапушчальна ігнаруюць сілас. [Напрык]лад, дырэктару саўгасу Доў[галесьсе] праўленьне Насеннага трэсту [ка]тэгарычна забараніла займацца [сіласа]ваньнем кармоў. Гэта бязглузда[я забарон]а была скасавана толькі НКЗ Б[ССР].

Пад суд тых, хто злачынна з[рывае] зборку і ўстаноўку сіласных веж.

Л. Н.

Напружанае становішча ў фашысцкай Польшчы
Карныя экспэдыцыі ў вёскі

У апошні час польскай уладай у Зах. Украіне выдана распараджэньне аб выстаўленьні сялянамі спэцыяльнай варты для аховы панскіх маёнткаў. Акрамя таго, аддадзены загад кожнай воласьці арганізаваць варты для аховы тэлеграфных і тэлефонных ліній, а таксама для затрыманьня ўсіх асоб, якія выйдуць на вуліцу пасьля 9 гадз. увечары. У кожнай вёсцы Заходняй Украіны ўведзена кругавая парука, г. зн., што за кожны спалены фальварак, за пашкоджаньне тэлеграфнай ці тэлефоннай лініі будуць адказваць сяляне тэй вёскі, у раёне якой знаходзіцца гэты фальварак.

Гэтае распараджэньне польскай улады, аднак, сустрэла рашучы адпор з боку насельніцтва. На глебе гэтага ў вёсцы КУРОЎЦЫ, Тарнопальскага ваяводзтва, ВЫБУХНУЎ БУНТ. Жыхары гэтай вёскі адмовіліся вартаваць панскія маёнткі, за што былі пакараны штрафам 50 ЗЛОТЫХ НА КОЖНУЮ ДУШУ СЯМ'І. Аднак, гэта мера не зламала сялян. Тады для ўціхамірваньня непакорных быў высланы эскадрон улан.

Акрамя таго, як падае «Газэта Варшавска» 21 ВЕРАСЬНЯ ПОЛЬСКАЮ ЎЛАДАЮ ПАЧАТА КАРНАЯ ЭКСПЭДЫЦЫЯ Ў ЧАТЫРОХ ПАВЕТАХ: БАБРЭНЦКІМ, РАГАТЫНСКІМ, БЖЕЗЯНСКІМ і ПАДГАЙСКІМ, ПАЧАТА МАСАВАЯ АБЛАВА, У ЯКОЙ ПРЫМАЮЦЬ УДЗЕЛ АКРАМЯ ВОЙСКА СПЭЦЫЯЛЬНА АРГАНІЗАВАНЫЯ АТРАДЫ ПАЛІЦЫІ. Як падае газэта, аблава працягнецца некалькі дзён. Аблаваю кіруе камэндант Львоўскай паліцыі Грабоўскі. Вынікі аблавы трымаюцца ў таямніцы.

Такія карныя экспэдыцыі аж занадта добра вядомы селяніну Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі. Непакорная вёска аддаецца на некалькі дзён на разграбленьне войскам. Войска забірае ў сялян усё, што толькі можна ўзяць, а коньмі спасваюцца гароды, сенажаці, топчыцца і зьядаецца збожжа на палёх, так што пасьля такой карнай экспэдыцыі вёска мае выгляд, як пасьля урагану.

Аднак, ня гледзячы на ўсе гэтыя драконаўскія меры фашыстых, пажары панскіх маёнткаў ня спыняюцца.

Буйныя посьпехі Чырвонай армii Кітая
Цэлы рад новых гарадоў і чыгуначных станцый у чырвоных

ШАНХАЙ. У Фучжоу (галоўны горад Фуцьзянскай правінцыі) паведамляюць аб наступленьні Чырвонай арміі ў павеце Упін (на паўночным усходзе правінцыі Гуандунь). 12-ты корпус Чырвонай арміі, які налічвае больш 5.000 чал., прасоўваецца ў бок ўсходняй ракі на Гуандунь. Корпусам заняты пункты на граніцы правінцый Гуандунь — Фуцьзянь. Чырвонаармейскі корпус, на чале якога знаходзіцца Хуан Ці-мін, апэруе на ўсходзе правінцыі Цьзянсі. Пасьля заняцьця Вейніань (буйны цэнтр фарфоравай прамысловасьці) чырвонаармейскія часьці накіраваліся ў бок паветаў Лопін, Вэйніань і Юдзян. Цэлы рад чыгуначных станцый недалёка Цьзю-Цьзяна (буйны горад правінцыі Цьзянсі на беразе Янцзы) заняты Чырвонай арміяй.

Крывавае жніво кітайскай рэакцыі

ШАНХАЙ, 7. За апошнія паўгода ў Кітаі забіта каля 55.000 рэвалюцыйных рабочых, сялян, салдат і студэнтаў. У правінцыі Хунань за паказаны тэрмін было пакарана сьмерцю: у вёсках 15.000 чал. і ў гарадох — 3.000 чал., а ў вёсках правінцыі Янцзы — 13.500 чал. За гэты-ж час толькі ў буйных гарадох Кітая было арыштавана 12.590 чал., якія абвінавачваліся ў рэвалюцыйнай прапагандзе і актыўнай барацьбе з гаміндануўшчынай.

ПАЎСТАНЬНЕ СУПРОЦЬ ФРАНЦУСКАГА ІМПЭРЫЯЛІЗМУ

ПАРЫЖ. Лёнданскія газэты паведамляюць з Ганконгу, што ў Паўночным Анаме штодзенна адбываюцца баі паміж французскімі войскамі і паўстанцамі. Гэта сьведчыць аб тым, што рэвалюцыйным рухам ахоплена большая частка Інда-Кітая. Недалёка Вінх адбылася крывавая бітва. Тысячы паўстанцаў былі расьсеяны кулямётным агнём з кулямёту.

> ### Камісія ЦКК УсеКП(б)
> Сёньня, а 6 гадз. увеч., у памяшк. ЦКК КП(б)Б (Савецкая, 55, пакой № 9) склікае
> ### нараду заводаў—шэфаў і падшэфных устаноў
> па пытаньні—аб чарговых задачах шэфства заводаў над савецкімі ўстановамі.
>
> На нараду выклікаюцца: трыкутнікі—зав. «Энэргія»—НКФ, «Бальшавік»—банкаўскія ўстановы, гута «Пралетары»—НКЮ, чыгункі—ВКС, абутковай ф-кі—МЦРК, «Кастрычнік»—НКГандлю, «Камунар»—ВСНГБ, «Дрэваапрацоўшчык»—Лесбел, Эльвод—НКПрацы, Хлебазавод—Гарфо, друкарні імя Сталіна—НКАсьветы; брыгадзіры, што працуюць па шэфскай працы, прадстаўнікі ЦСПСБ, ЦП саюзаў і Фрунзэўскага і Кастрычніцкага РК КП(б)Б.
>
> Адказнасьць за своечасовую яўку трыкутнікаў і брыгадзіраў ускладаецца на сакратароў парткалектываў.

Бязьлітасна пакараць контр-рэвалюцыянэраў-шкоднікаў
Хваля абурэньня пралетарыяту БССР

На змову контр-рэвалюцыі рабочая кляса адказвае ўзмацненьнем рабочага кантролю над органамі рабочага забесьпячэньня, разгортваньнем сацспаборніцтва і ўдарніцтва, масавым уступленьнем у рады нашае партыі

ЛЕПШЫХ УДАРНІКАЎ—У ОРГАНЫ ЗАБЕСЬПЯЧЭНЬНЯ

Для шкоднікаў няма літасьці

Вестка аб выкрыцьці органамі АДПУ контр-рэвалюцыйнай шкодніцкай арганізацыі ў забесьпячэньні насельніцтва важнейшымі прадуктамі харчаваньня (мяса, рыба, кансэрвы, гародніна), якая мела на мэце стварыць у краі голад сярод шырокіх мас і тым садзейнічаць зьвяржэньню дыктатуры пралетарыяту, абляцела ўвесь горад. У часе абедзенага перапынку, а таксама пасьля работы на многіх фабрыках і заводах адбыліся стыхійныя мітынгі. Рабочыя з абурэньнем адзначалі, што шкодніцкая дзейнасьць розных Разанцавых, Каратыгіных і інш. зьяўляецца толькі часткай барацьбы ворага супроць пралетарскай дыктатуры, якія натхняюцца сусьветнымі імпэрыялістымі. Усюды рабочыя аднадушна патрабуюць ад рабочага ўраду вышэйшай меры пакараньня для шкоднікаў—расстрэлу.

Так, РАБОЧЫЯ ЧЫРВОНА-ШТАНДАРНАГА СКУРАНОГА ЗАВОДУ «БАЛЬШАВІК» абураны шкодніцкай дзейнасьцю агентаў сусьветнага імпэрыялізму і заяўляюць, што белагвардзейскай сволачы ня ўдасца сарваць вялікае будаўніцтва сацыялізму ў нашым савецкім краі.

Рабочыя абавязуюцца ўдзесяцярыць пільнасьць ва ўсіх галінах нашага будаўніцтва, каб не ўдалося белагвардзейцам і іх прыслужнікам-меншавіком, эсэрам і нацыянал-фашыстым хаця-б у малейшай ступені падарваць наша будаўніцтва. РАБОЧЫЯ ЗАВОДУ «БАЛЬШАВІК» ПЕРАДАЮЦЬ ПАРТЫІ 8 РАБОЧЫХ З 20-Ю ГАДОВЫМ ВЫТВОРЧЫМ СТАЖАМ, А ТАКСАМА ВЫЛУЧЫЛІ 5 ЧАЛАВЕК НА РАБОТУ Ў КААПЭРАЦЫЙНЫМ АПАРАЦЕ.

— МЫ ПАТРАБУЕМ ВЫШЭЙШАЙ МЕРЫ ПАКАРАНЬНЯ — РАССТРЭЛУ НЯ ТОЛЬКІ ДЛЯ КІРАЎНІКОЎ КОНТР-РЭВАЛЮЦЫЙНАЙ АРГАНІЗАЦЫІ, АЛЕ І ТЫМ, ХТО ІМ САДЗЕЙНІЧАЎ.

Сьмерць усёй контр-рэвалюцыі!

ПРАЛЕТАРСКАЕ ПРЫВІТАНЬНЕ ВАРТАЎНІКУ РЭВАЛЮЦЫІ — АДПУ.

Яшчэ больш згуртуемся вакол нашай камуністычнай партыі за выкананьне пяцігодкі за чатыры гады.

**

Заслухаўшы інфармацыю аб выкрыцьці контр-рэвалюцыйнай шкодніцкай арганізацыі рабочага забесьпячэньня АГУЛЬНЫ СХОД РАБОЧЫХ І СЛУЖАЧЫХ ДРУКАРНІ І РЭДАКЦЫІ газэты «Зьвязда» з вялікім абурэньнем адзначае, што злачынная дзейнасьць Разанцава, Каратыгіна і інш. шкоднікаў зьяўляецца часткай агульнай барацьбы ворагаў пралетарскай дыктатуры, якія натхняюцца сусьветнымі імпэрыялістымі.

На ўдары ворага мы адкажам яшчэ большым павышэньнем клясавай пільнасьці, яшчэ больш напружанай работай па выкананьні пяцігодкі за чатыры гады.

Мы патрабуем бязьлітаснага пакараньня шкоднікаў—контр-рэвалюцыянэраў, мы патрабуем для іх вышэйшай меры пакараньня, каб раз назаўсёды адбіць ахвоту падтачваць цьвярдыні пралетарскай дзяржавы.

**

— Ніякія шкодніцкія акты, ніякія намаганьні клясавых ворагаў не саб'юць нас з правільнага ленінскага шляху — заяўляюць **рабочыя, работніцы і адміністрацыйна-тэхнічны пэрсанал менскай абутковай фабрыкі.** Наперакор жорсткаму супраціўленьню клясавых ворагаў у яго падрыўной рабоце, ня гледзячы на ўсе часовыя труднасьці, мы разам з усёй рабочай клясай пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі пераможна закончым сацыялістычную стройку.

Мы патрабуем, — гаворыцца ў рэзалюцыі далей, — **ужыцьця рашучых мер да шкоднікаў рабочага забесьпячэньня. Арганізатарам харчовых затрудненьняў няма літасьці! Шкоднікі рабочага забесьпячэньня павінны быць зьнішчаны. Мы патрабуем для контр-рэвалюцыянэраў-шкоднікаў расстрэлу.**

Няхай жыве АДПУ — верны вартавы дыктатуры пралетарыяту!

Няхай жыве Ленінская Камуністычная партыя!

**

Агульны сход працаўнікоў Белмяса і Белрыбы кляйміць ганьбаю контр-рэвалюцыйную шайку, якая сваёю працаю імкнулася выклікаць галадоўку ў краі. Мы катэгарычна патрабуем ад улады суровага пакараньня гэтай контр-рэвалюцыйнай шайкі. Няхай ведаюць шкоднікі рабочае клясы, што рабочая кляса пад кіраўніцтвам партыі моцна трымае заваёвы Кастрычніцкай рэвалюцыі і ў любую хвіліну дасьць рашучы адпор ворагам, якія імкнуцца да зьвяржэньня дыктатуры пралетарыяту шляхам шкодніцтва ў нашай прамысловасьці.

Бальшавіцкі адказ энэргаўцаў

Учора пасьля работы адбыўся мітынг рабочых заводу «Энэргія». З інфармацыяй аб выкрытай АДПУ контр-рэвалюцыйнай шкодніцкай і шпіёнскай арганізацыі, якая ставіла сваёй мэтай падарваць рабочае забесьпячэньне важнейшымі прадуктамі, выступіў сакратар парткалектыву т. **Карначоў.**

У сваёй прамове тав. Карначоў паведаміў аб усіх агідных фактах контр-рэвалюцыйнай дзейнасьці, выкрытай АДПУ. Рабочыя абурыліся. Пасьля кожнага факту агіднай дзейнасьці з натоўпу раздаваліся галасы: «дык вось куды яны забраліся, вось чаму ў нас многа непаладкаў у рабочым забесьпячэньні».

— Не, так не павінна быць, — заяўляе **Нэронскі,** — мы павінны ўзмацніць рабочы кантроль над нашым забесьпячэньнем.

Гэтыя словы знайшлі водгук сярод рабочых. Ня раз у часе прамоў Нэроўскага чуліся галасы з натоўпу — «правільна».

Добра памятаюць рабочыя «Энэргіі» пра шкодніцкую дзейнасьць буржуазіі, клясавых ворагаў і іх наймітаў на Данбасе, Урале і ў нас на Беларусі, якія імкнуліся паралізаваць нашу творчую дзейнасьць, перашкодзіць сацыялістычнаму будаўніцтву.

— Ніякія намаганьні клясавых ворагаў не саб'юць нас з ленінскага шляху, — заяўляюць рабочыя **Пашык і Брызінскі,** — і тут-жа на сходзе падаюць заяву аб уступленьні ў рады партыі.

— Гэта будзе наш адказ клясавым ворагам, — кажа Брызінскі.

Рабочы заводу **Азаркевіч** гаворыць аб нашых посьпехах, якіх мы дабіліся пад кіраўніцтвам ленінскай партыі. «Буржуазія баіцца нашых дасягненьняў. Яна прабуе перашкодзіць нашаму будаўніцтву. На гэтыя спробы мы адкажам яшчэ большаю згуртаванасьцю вакол ленінскай партыі, яшчэ з большым энтузіязмам возьмемся за выкананьне пяцігодкі за чатыры гады».

— **Я за бальшавіцкія тэмпы,** — заявіў **Баранеўскі, — і павялічваю на 50 руб. падпіску на пазыку «Пяцігодка—за чатыры гады».**

І ў адказ на ўсе спробы клясавых ворагаў энэргаўцы зрабілі свой бальшавіцкі вывад:

«Усе нашы сілы на ліквідацыю прарываў, разгорнем вытворчыя манэўры, яшчэ з большай інтэнсыўнасьцю возьмемся за падрыхтоўку да трэцяга рашаючага году пяцігодкі, мабілізуем усе нашы ўнутраныя рэсурсы і магчымасьці, забясьпечым поўнае выкананьне сустрэчнага прамфінпляну».

Тут жа на мітынгу энэргаўцы даручылі заўкому падабраць трох лепшых рабочых і накіраваць іх на работу ў загатоўчыя арганізацыі.

І. Л—іч.

Увесь дзень і вечар у рэдакцыю «Зьвязда» бязупынна паступаюць рэзалюцыі пратэсту супроць шкодніцкай дзейнасьці контр-рэвалюцыйнай арганізацыі з патрабаваньнем вышэйшай меры пакараньня для агентаў сусьветнага імпэрыялізму. Так атрымана рэзалюцыя пратэсту **ад рабочых менскага Цэнтральнага малочнага заводу, ад агульнага сходу рабочых заводу «Дрэваапрацоўшчык», ад агульнага сходу супрацоўнікаў Белмалжывёлсаюзу, ад агульнага сходу рабочых шчотачнай фабрыкі, ад рабочых і работніц антонаўскага птушка-адкормачнага ўбойнага пункту Бедзяржгандлю, ад рабочых рамонту рухомага складу менскага вузла, ад рабочых, служачых, адміністрацыйнага і тэхнічнага пэрсаналу драждžавога і патачнага заводу «Чырвоны Золак», ад рабочых і служачых заводу «Пламя рэвалюцыі», ад рабочых і служачых менхладабойні, ад рабочых каўбаснай фабрыкі «Белмяса», ад рабочых бісквітнага аддзяленьня фабрыкі «Камунарка», ад прэзыдыуму ўсебеларускага камітэту саюзу харчавікоў і інш.**

Абурэньне ўсёй савецкай грамадзкасьці

МАСКВА, 22. Апублікаванае паведамленьне АДПУ аб выкрыцьці контр-рэвалюцыйнай арганізацыі харчовай прамысловасьці выклікала глыбокі выбух абурэньня ва ўсёй савецкай грамадзкасьці. Факт існаваньня контр-рэвалюцыйнай арганізацыі, шкодніцтва на прадпрыемствах, зрыў мэханізацыі ўлову рыбы на промыслах, наўмыснае затрыманьне будаўніцтва — усё гэта гаворыць аб тым, што многія базы, гаспадарчыя і прафарганізацыі не праявілі пралетарскай пільнасьці і ў належнай меры не ажыцьцявілі кантролю за работай харчовай прамысловасьці.

Кляймяць ганьбай агентаў клясавага ворага

МАСКВА, 22. Агульны сход работнікаў Саюзхлеба кляйміць ганьбай здраднікаў і агентаў клясавага ворага, якія падрываюць у працягу раду год работу загатоўчых і забесьпячальных апаратаў.

У адказ на вылазку клясавага ворага агульны сход заклікае ўвесь калектыў Саюзхлеба цясьней згуртаваць свае рады вакол пастановы партыі і яе ЦК і бязьлітасна змагацца з разгільдзяйствам і нядбайнасьцю, якія дапамагаюць контр-рэвалюцыйным элемэнтам весьці сваю шкодніцкую работу.

> ### СХОД РАБКОРАЎ ВЫТВОРЧЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ
> СУБОТА 27 ВЕРАСЬНЯ
>
> У суботу, 27 верасьня, а 7-й гадзіне ўвеч.
> у памяшканьні рэд. газ. «Зьвязда»
> склікаецца
> ### сход рабкораў вытворчых прадпрыемстваў
> #### Сустрэча рабкораў з брыгадамі ЦК УсеКП(б) і ЦКК-РСІ
> НА ПАРАДКУ ДНЯ: 1. Уступнае слова ад брыгады ЦК УсеКП(б) і ЦКК-РСІ.
> 2. Аб Усесаюзным рабкораўскім паходзе.
>
> На сход павінны зьявіцца ўсе члены рэдкалегій шматтыражак і насьценных газэт, рабкоры і насьценкоры наступных прадпрыемстваў: Зав. «Энэргія», гарбарні «Бальшавік», зав. «Камунар», швэйн. ф-кі «Кастрычнік», абут. ф-кі, ВСНГ. Менскага чыгуначнага вузла, гуты «Пралетары», шчотачнай ф-кі і зав. «Дрэваапрацоўшчык».
>
> Сэктары масавай работы рэдакцый «Зьвязда», «Рабочий», «Акцябр», «Савецкая Беларусь» і «Чырвоная Зьмена».

АЖЫЦЬЦЯЎЛЕНЬНЕ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ ПАЛІТЫКІ—ЧАСТКА АГУЛЬНАГА САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА НАСТУПЛЕНЬНЯ

Месячнік беларусізацыі праходзіць слаба

ПЕРАТВАРЫЦЬ МЕСЯЧНІК У МАСАВУЮ КАМПАНІЮ ЗА РАШУЧАЕ ПАЛЯПШЭНЬНЕ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ РАБОТЫ

„Галоўную небясьпеку на даным этапе прадстаўляе вялікадзяржаўны ўхіл, які прабуе рэвізаваць асновы ленінскай нацпалітыкі і пад сьцягам інтэрнацыяналізму, прыкрываючы імкненьні аджываючых клясаў панаваўшай раней вялікарускай нацыі зьвярнуць сабе згубленыя прывілеі. Побач з гэтым актывізуецца ўхіл да мясцовага нацыяналізму, які паслабляе адзінства народаў СССР, іграючы на руку інтэрвенцыі“.

(XVI зьезд УсеКП(б))

„Партыя павінна ўзмацніць барацьбу з абодвымі ўхіламі ў нацыянальным пытаньні і з прымірэнцтвам да іх, узмацніўшы адначасова ўвагу да практычнага правядзеньня ленінскай нацпалітыкі, да зьнішчэньня элемэнтаў нацыянальнай няроўнасьці і шырокага разьвіцьця нацыянальных культур народаў СССР“.

(XVI зьезд УсеКП(б))

24 ДНІ БЕЗ ПЕРАМЕН

Шэсьць дзён засталося да канца месячніка самаправеркі беларусізацыі Фрунзаўскай райпартканфэрэнцыі.

Што далі 24 дні самаправеркі?

У некаторых ячэйках гэтыя дні зрабілі пералом у адносінах правядзеньня беларусізацыі, барацьбы з шавінізмамі. Большая частка ячэек толькі пачала праводзіць месячнік. Ёсьць такія, якія яшчэ і не пачыналі што-небудзь рабіць.

Аб недаацэнцы палітычнага значэньня месячніка з боку значнай часткі парт'ячэек і сказала нарада па праверцы ходу месячніка, якая адбылася 22 верасьня.

Задачы месячніка: мабілізаваць масы на сапраўды бальшавіцкае правядзеньне ленінскай нацыянальнай палітыкі партыі і ўраду, пераключыць правядзеньне беларусізацыі на баявыя ўдарныя тэмпы, мабілізаваць масы на барацьбу з вялікадзяржаўным шавінізмам —галоўнай небясьпекай, беларускім нацыянал-дэмакратызмам і іншымі шавінізмамі—ня ўсюды былі, як належыць усьвядомлены. Некаторыя ячэйкі, ня толькі недаацанілі палітычнага значэньня месячніка, а ў практыцы яго правядзеньня скажалі лёзунг барацьбы на два франты ў барацьбе з нацыяналістычнымі ўхіламі.

Тав. Скараход на нарадзе прывёў факт з яч. НКАсьветы, якая ў практыцы правядзеньня месячніка, у сваёй рэзалюцыі зусім упусьціла барацьбу з вялікадзяржаўным шавінізмам, як галоўнай небясьпекай.

Праявы-ж вялікадзяржаўнага шавінізму, які выяўляецца часьцей за ўсё ў пасыўным, а ў некаторых выпадках актыўным супраціўленьні беларусізацыі маюць месца шмат у якіх ячэйках.

На фабрыцы «Беларуска» самі кіраўнікі заводу ўвесь час ужываюць толькі расійскую мову, хаця і ведаюць беларускую. Тэхрук заводу—**Нікіценка**, які скончыў Віцебскі Палітэхнікум і добра ведае беларускую мову, катэгарычна адмовіўся ўжываць яе.

З 106 партыйцаў гэтай фабрыкі толькі 12 выпісваюць «Зьвязду». Бюлецені, насьценгазэты, абвесткі на фабрыцы—усе пішуцца на расійскай мове.

У Дзяржкіляне мы маем выпадкі нежаданьня нават з боку партыйцаў аддаваць дзяцей вучыцца ў—беларускую школу.

Завод «Кастрычнік», дзе ёсьць 300 камуністых, выпісвае «Зьвязды» толькі [illegible]. У 1-шай друкарні на 200 членаў [illegible] выпадае толькі 25 экз. «Зьвязды» [illegible] дзе толькі 30 проц. [illegible]тае беларускую газэту. Парт'[illegible] аб палец ня стукнулі, каб [illegible] растлумачальную работу аб [illegible] беларусізацыі.

[illegible] заводы, як «Пралетары», шпалерная фабрыка, аддзяленьне Хлебазавода, навучальныя ўстановы нічога не [illegible] па правядзеньні месячніка, а сакратар парт'ячэйкі шпалернае фабрыкі лічыць і цяпер, што ўсё зроблена, бо «партвучобу будзем праводзіць на беларускай мове».

На заводзе «Дрэваапрацоўнічак» парт'ячэйка ўсю работу па месячніку ўсклала на плечы ўпаўнаважанага Райкому і на гэтым супакоіліся. А ўпаўнаважаны быў на заводзе ўсяго адзін раз.

У радзе ячэек ёсьць думка, што наогул работа па выкананьні прамфінпляну перашкаджае займацца пытаньнямі нацыянальнай палітыкі. Гэтым апартуністычным меркаваньням нарада дала рашучы адпор.

Ленінская нацыянальная палітыка зьяўляецца арганічнай часткай генэральнай лініі партыі, усяго нашага сацыялістычнага наступленьня і хто недаацэньвае, хто скажае прынцыпы ленінскае нацыянальнае палітыкі—той яўны апартуніст на практыцы.

Толькі так трэба расцэньваць недаацэнку палітычных задач месячніка і адмаўленьне праводзіць яго «з-за занятасьці прамфінплянам».

Ёсьць імкненьне зьвесьці справу беларусізацыі да вузкага вывучэньня беларускае мовы. Так, Іванчук з Менскага Белпэдтэхнікуму, выступаючы на нарадзе, імкнуўся давесьці, што імі ўсё зроблена па месячніку, бо ўсе студэнты гавораць на беларускай мове.

Такі дзялячкі падыход да палітычнай справы беларусізацыі атрымаў належную ацэнку з боку нарады.

Буйнейшым недахопам у правядзеньні месячніка беларусізацыі зьяўляецца ігнараваньне работы сярод нацменшасьцяй. Гэты важнейшы вучастак работы па месячніку выпаў з пад увагі ячэек і райкому, які ня даў выразнай устаноўкі па гэтым пытаньні.

Заўважаецца, што праверка беларусізацыі ў некаторых ячэйках праводзіцца толькі сярод партыйцаў, беспартыйная маса ня ўдзельнічае ў мерапрыемствах месячніка (НКГандаль).

Клюбы нічога не зрабілі ў правядзеньні месячніка і дагэтуль у правераных бібліятэках з 14.000 расійскіх кніг толькі ёсьць 300 беларускіх.

6 дзён, якія засталіся да канца месячніка, павінны быць скарыстаны ячэйкамі для энэргічнай работы па выкананьні задач месячніка.

Д-кі.

Факты з апартуністычнай практыкі

Для праверкі практычнага ажыцьцяўленьня дырэктыў партыі ў галіне беларусізацыі, Кастрычніцкі райком накіраваў у савецкія і вытворчыя ячэйкі брыгады. Матар'ялы праверкі 15-ці савецкіх устаноў і 4-х прадпрыемстваў сьведчаць, што значная колькасьць ячэек недаацэньвала палітычнага значэньня правядзеньня беларусізацыі, работы сярод нацменшасьцяй, інтэрнацыянальнага выхаваньня.

У радзе ўстаноў (НКФ, банкаўскія ўстановы, МЦРК, Белмалжывсаюз і інш.) беларусізацыя праводзіцца **фармальна.** У банкаўскіх установах беларусізацыя—абавязак толькі машыністак і нізавых тэхработнікаў. Адказныя работнікі, у тым ліку і асобныя камуністыя, беларускай мовы ў сваёй рабоце ня ўжываюць.

АПАРТУНІСТЫЧНАЯ ПРАКТЫКА — НА РУКУ ВЯЛІКАДЗЯРЖАЎНЫМ ШАВІНІСТЫМ

Парт'ячэйкі Наркамфіну і банкаўскіх устаноў ходам правядзеньня беларусізацыі ня цікавіліся. Апартуністычную практыку гэтых ячэек у пытаньні беларусізацыі пачалі скарыстоўваць людзі з варожай пралетарыяту ідэалёгіяй. Напрыклад, галоўбух **Скокаў** (Камунбанк), яўны вялікадзяржаўны шавініст, настойліва дамагаўся адміністрацыйнага пакараньня тэй машыністкі, якая пераклала яго работу з расійскай мовы на беларускую. Ня менш абураючы выпадак вялікадзяржаўнага шавінізму меў месца на курсах пры Наркамфіне. Калі адзін курсант адказваў на беларускай мове, дык выкладчык запрапанаваў яму «пакінуць сваю нямецкую мову» і гаварыць па-расійску.

Парт'ячэйкі гэтых устаноў да вылазак вялікадзяржаўных шавіністых аднесьліся прымірэнча, ня вынесьлі гэтыя факты на суд шырокай грамадзкасьці, ня далі ім належнай палітычнай ацэнкі.

У Белмалжывсаюзе спэц Данілюк адкрыта заявіў: «Не хачу сваёй роднай мовы мяняць на вашу беларускую мову, а калі я вам не падабаюся, адпусьціце мяне ў роднае грамадзтва, якое мяне зразумее».

Ня цяжка зразумець, аб якім «родным грамадзтве» марыць шавініст Данілюк.

«ДЛЯ БАРАЦЬБЫ З НАЦЫЯНАЛ-ДЭМАКРАТЫЗМАМ... ВЫЛУЧЫЦЬ ЧЛЕНА ФАБКОМУ»

У асобных ячэйках заўважваецца недаацэнка небясьпекі беларускага шавінізму і задач барацьбы з нацыянал-дэмакратызмам.

Нядаўна на сходзе ячэйкі Наркамюсту партыец Вініцкі выступіў з прамовай аб тым, што Беларускі Дзяржаўны тэатр кепска робіць, калі ставіць расійскія п'есы («Авангард», «Днепрабуд» і інш.), а ня п'есы з жыцьця Беларусі. Гэтае, яўна нацыянал-дэмакратычнае выступленьне не атрымала належнага адпору.

Поўнае неразуменьне сутнасьці нацыянал-дэмакратызму і задач барацьбы з ім праявіла ячэйка шчотачнай фабрыкі. Бюро ячэйкі ў маі месяцы гэтага году абмяркоўвала пытаньне аб барацьбе з нацыянал-дэмакратызмам. І вось замест ацэнкі сутнасьці нацыянал-дэмакратызму, яго небясьпекі і вызначэньня канкрэтных мерапрыемстваў у галіне барацьбы з нацыянал-дэмакратызмам, бюро ячэйкі 24-га мая прыняло пастанову **«Лічыць неабходным зьвярнуць сур'ёзную ўвагу на барацьбу з нацыянал-дэмакратызмам, а для гэтага вылучыць аднаго члена фабкому».**

Даволі вылучыць аднаго члена фабкому і гэтым ужо барацьба з нацыянал-дэмакратызмам забясьпечана. Так зразумела бюро ячэйкі барацьбу з контр-рэвалюцыйным нацдэмакратызмам.

Ячэйка шчотачнай фабрыкі ў галіне правядзеньня нацпалітыкі амаль нічога практычнага не праводзіла.

УХВАЛІЛІ «ВЫПІСАЦЬ... БЕЛАРУСІЗАЦЫЮ»

У справе правядзеньня беларусізацыі ячэйка абмяжавалася заслухоўваньнем дакладаў старшыні фабкому, сакратара камсамольскай ячэйкі і ніякіх канкрэтных паказаньняў не давала. Ячэйка адзін раз абмяркоўвала пытаньне аб павялічэньні падпіскі на «Зьвязду», але нічога ня вырашыла і запісала ў сваёй пастанове: «Лічыць неабходным выпісваць «Праўду», «Зьвязду» і «Беларусізацыю». Якую «беларусізацыю» ячэйка зьбіралася выпісваць, трудна зразумець.

Адным з недахопаў у рабоце значнай колькасьці зьяўляецца зусім невыстарчальная работа сярод нацменшасьцяй.

Паслабленьне работы па правядзеньні беларусізацыі, невыстарчальная работа па інтэрнацыянальным выхаваньні, нерашучае рэагаваньне на вылазкі розных шавіністычных элемэнтаў, прымірэнчыя адносіны да момантаў шавінізмаў з боку паасобных камуністых зьяўляецца грубым парушэньнем дырэктыў партыі ў галіне нацпалітыкі. Гэта зьяўляецца апартунізмам на практыцы ў пытаньнях нацпалітыкі, які павінен сустрэць рашучы адпор з боку ўсёй Кастрычніцкай арганізацыі.

І—ен.

Узмацніць работу сярод яўрэйскіх рабочых і працоўных

Не паслабляць барацьбу з правымі справамі і „левымі“ перагібамі

У выніку разгорнутай барацьбы КП(б)Б супроць правага ўхілу, нацыянал-дэмакратызму і «левых» перагібаў мы дабіліся вялікіх посьпехаў. Ня менш значныя гэтыя вынікі ў барацьбе з ухіламі па лініі работы сярод яўрэйскіх рабочых і працоўных. Аднак, прыходзіцца канстатаваць, што апартуністычная практыка ў рабоце сярод яўрэйскіх рабочых і працоўных яшчэ канчаткова ня зжыта.

Вось узоры права-апартуністычнай практыкі з абсягу прадастаўленьня выбарчых праў клясава-варожым элемэнтам.

З м. Копыль паведамляюць:

Раённая выбарчая камісія была мяккасардэчна і вельмі шчодрая. Многіх з былых крамнікаў і гандляроў, якія мелі патэнты 2-га і 3-га разраду, яна аднавіла ў праве голасу. Яна нават аказала шчодрую паслугу ў аднаўленьні ў праве голасу былых кулакоў Шантэр, Руднік і інш.

Сцэцыяльная раённая выбарчая камісія аднавіла ў правох разьніка —кантара м. Копыля — Вайнэра. Сыны гэтага разьніка-кантара, якія нядаўна закінулі сваю «прафэсію», камісіяй адноўлены ў правох,а падростак Габрыловіч Рыва, дачка ўдавы, якая працуе ва ўстановах з 1925 г. не адноўлена ў праве голасу.

Гэтыя факты характэрны для раду мястэчак. З матар'ялаў брыгады па Гомельшчыне (апублікаваны нядаўна ў «Зьвяздзе»), відаць, што і там маюць месца аналёгічныя факты.

Прывядзем яшчэ прыклад з Рагачоўскай практыкі: «саматужнік» Альтшулер, яўны кулак і спэкулянт, які ўтоіў у сябе шмат дэфіцытных тавараў і скарыстоўваў затрудненьні скуранымі таварамі для падняцьця цэн на абутак (150 руб. за пару), абкладзены падаткам у... 24 руб., г. зн. толькі для адводу вачэй. Так **ажыцьцёўлена клясавая лінія ў абсягу падатковай палітыкі ў адносінах да яўнага марадэра.**

Разам з гэтымі, адкрыта права-апартуністычнымі зьявішчамі, мы натыкаемся на рад «левых» загібаў, якія ня зжыты і паўтараюцца. Гэтыя «левыя» перагібы ў большасьці зроблены ў часе «головокружения от успехов» і ўпарта да гэтага часу не выпраўляюцца.

Некалькі прыкладаў з практыкі пазбаўленьня права голасу працоўных. Перад намі тэкст заявы наступнага зьместу:

«Мы, ніжэй падпісаныя, грамадзяне мястэчку Асіпавічы сьведчым, што грамадзянэ: Шпінэр Геня пражывае ў мястэчку Асіпавічы з 1901 г., муж яе быў цырульнікам, а Геня працавала разам з мужам у якасьці жаночага цырульніка. Пасьля сьмерці мужа ў 1920 г. Геня Шпінэр яшчэ працавала ў гэтай цырульні да 1930 г., г. зн. да муніцыпалізацыі цырульні. Іншых крыніц даходу яна ня мела ніякіх».

Муніцыпалізавалі дом, забралі цырульню, пазбавілі права голасу — і ўсё гэта ў адносінах да яўна працоўнага элемэнту!

У м. Журовічы некаторыя гандляры 3-га і 4-га разраду адноўлены ў правох, у той жа час бедныя не аднаўляюцца. З Гомельшчыны паведамляюць, што на мясцох вельмі павольна праводзіцца ў жыцьцё пастановы вышэйшых органаў улады аб аднаўленьні ў правох пазбаўленцаў з яўрэйскай беднаты. Перагібы ў адносінах яўрэйскіх працоўных у часе раскулачваньня па сёньняшні дзень яшчэ не ліквідаваны.

«Кармянская справа» прадстаўляе сабой «узор» таго, як «левыя» загібшчыкі выконвалі заданьні правых апартуністых і кулацтва. Саматужнікі былі абкладзены нячувана высока, яўна незаконна; былі муніцыпалізаваны без законных падстаў хаткі ў беднаты.

Практыка пераабкладаньня саматужнікаў была пашырана даволі шырока, ня толькі ў мястэчках, але і ў гарадох. У Гомелі фінорганы ўмудрыліся перавесьці групы саматужнікаў у вышэйшыя катэгорыі, прыраўноўваючы іх да гандляроў, з усімі вынікаючымі адсюль вынікамі. Такое-ж становішча мела месца ў Віцебску, прычым у Віцебску саматужніка Эцінгена засудзілі на 9 месяцаў за доўг у 333 руб., а нэпмана Арансона, які ня ўнёс суму ў 10 тыс. руб., прысудзілі да 8 месяцаў прымусовых работ. Ці патрэбны яшчэ больш выразныя прыклады скажэньня клясавай лініі, прыклады таго, як пераплятаецца правы ўхіл з «левымі» загібамі?

У радзе месц гэтыя скажэньні партлініі ў адносінах да яўрэйскіх працоўных не атрымліваюць рашучага адпору. Тут трэба ўжыць больш жорсткія меры ў адносінах да ўпартых правых і «левых» апартуністых.

Можна загадзя сказаць, што там, дзе ёсьць скажэньні партлініі ў галіне гаспадарча-палітычнай, таксама няміначы прарывы і ў галіне культурнага будаўніцтва. Гэта становішча пацьвярджае стан хаця-бы культ.-масавай работы сярод яўрэйскіх рабочых і працоўных. **Тут мы маем вялікі прарыў.** Яўрэйскія рабочыя і працоўныя масы вельмі слаба абслугоўваюцца культурна-масавай работай на роднай мове. У гэтым сэнсе прафсаюзы «пабілі рэкорд». Можна было-б прывесьці цэлы рад прыкладаў недапушчальных адносін прафсаюзных арганізацый да нацменаўскай работы проста анэкдатычнага характару. А прафсаюзы павінны былі ў гэтай галіне паказаць прыклад.

На прадпрыемствах работа сярод нацменшасьцяй, у прыватнасьці, сярод яўрэйскіх рабочых, амаль зусім адсутнічае, або вядзецца вельмі слаба. Гэтай справай ніхто не займаецца, ні партыйныя, ні прафсаюзныя арганізацыі. У клюбнай рабоце гэта задача таксама амаль ня ўлічваецца. Яўрэйскія газэты і кнігі хаця і прасоўваюцца ў масы, але трэба сказаць, што гэта заслуга не прафсаюзных і партыйных нізавых арганізацый, бо часта гэта работа праводзіцца праз галаву кіраўніцтва, пад націскам рабочай масы.

Недаацэнка і тармажэньне, як нацменаўскай работы наогул, так і яўрэйскай работы выяўляецца ў тым, што не аказваецца падтрыманьня самадзейнай рабоце мас на роднай мове (гутаркі, драмстудыі і г. д.), што ігнаруецца патрэбнасьць мас у друкаваным слове на роднай мове, што некаторыя органы на прадпрыемствах лічаць справу нацменаўскай работы справай «спэцыяльных» работнікаў, а не заводзкіх органаў, культкамісіі і г. д.). Іншыя-ж «інтэрнацыяналістыя» лічаць, што гэта наогул справа непатрэбная, бо «ўсе рабочыя ведаюць расійскую мову». Вялікарускі шавінізм, які мае месца сярод пэўнай праслойкі яўрэйскіх работнікаў, мае месца і сярод асобных груп рабочых. Прымірэнцтва да гэтага зьявішча зьяўляецца адной з сур'ёзных перашкод у справе бальшавіцкага інтэрнацыянальнага выхаваньня яўрэйскіх рабочых мас.

Ня лепш становішча з масавай работай сярод яўрэйскіх рабочых і працоўных у мястэчках. Нардамы і бібліятэкі, за малым выключэньнем, ня ўлічваюць патрэбнасьці месцачковых працоўных.

Што датычыць масава-выхаваўчай работы ў калгасах БССР, дзе ёсьць некалькі дзесяткаў тысяч яўрэйскіх калгасьнікаў, дык ня раз адпаведныя арганізацыі канстатавалі поўную запушчанасьць. Аднак, да гэтага часу амаль ніхто нічога не рабіў для таго, каб гэта становішча зьмянілася, ня гледзячы на тое, што ня раз даваліся адпаведныя дырэктывы.

А справа антырэлігійнай барацьбы? Такое становішча, калі саюз ваяўнічых бязбожнікаў толькі напярэдадні яўрэйскіх рэлігійных сьвят пасылае ў друк свае мізэрныя тэзісы, абмяжоўваючы гэтым сваю работу нават у часе кампаніі — зусім нецярпіма, асабліва пры тэй актыўнасьці яўрэйскага контр-рэвалюцыйнага клерыкалізму, якая зараз наглядаецца.

Што датычыць забесьпячэньня яўработы ў раёнах, дык налёт брыгад на рад устаноў з мэтай выявіць, наколькі гэтыя ўстановы і арганізацыі забясьпечылі пры ліквідацыі акруг разьвіцьцё гэтай работы ў раёнах, выявіў сумны малюнак: амаль ні адна з гэтых арганізацый нічога канкрэтна практычнага не зрабіла. Некаторыя арганізацыі ў ліпені месяцы вызначылі дзе-ні-дзе мерапрыемствы, але гэтыя мерапрыемствы засталіся на паперы. Што датычыць раённых арганізацый, дык па наяўных у нас вестках былыя акруговыя работнікі не скарыстаны так, каб умацаваць імі гэту работу ў раёне.

Неабходна зрабіць усе адпаведныя вывады з гэтага становішча. Раённыя партарганізацыі павінны лічыць работу па абслугоўваньні яўрэйскіх рабочых і працоўных, як і ўсю нацменаўскую работу і барацьбу з ухіламі ў гэтай рабоце, арганічнай часткай задач партыі па ажыцьцяўленьні ленінскай нацпалітыкі.

Х. ДУНЕЦ.

РЭАРГАНІЗАВАЦЬ АПАРАТЫ ЦЭРАБКОПАЎ—

неадкладная задача

Абсьледваньне **Віцебскага і Менскага** ЦРК, зробленае ЦКК-НК РСІ, паказала з усёй віднавочнасьцю, што хаатычная пабудова апарату цэрабкопаў зьяўляецца адной з важных прычын злачыннай дрэннай працы кааперацыі па рабочым забесьпячэньні.

Харчовыя труднасьці, якія ў сучасны момант адчувае краіна, патрабуюць ад кааперацыі зусім выразнага пляніраваньня і разьмеркаваньня тых таварных рэсурсаў, якія ідуць на рабочае забесьпячэньне. Урадавыя органы ў мэтах найлепшай арганізацыі забесьпячэньня рабочых вузлавых вучасткаў народнае гаспадаркі — устанаўляюць спэцыяльныя фонды для забесьпячэньня паасобных катэгорый і груп працоўнага насельніцтва, сэзоньнікаў, чыгуначнікаў і г. д. Наркамгандлю і Белкаапсаюз даводзяць свае пляны разьмеркаваньня да паасобных цэрабкопаў, у абавязкі якіх уваходзіць давядзеньне гэтых плянаў да паасобнага спажыўца кожнай катэгорыі. Але-ж гэта толькі так **павінна быць.** На самай-жа справе ўсе таварныя фонды ў цэрабкопах «обезличиваются». Ні Менскі, ні Віцебскі цэрабкопы (мусіць і іншыя) ня ведаюць — колькі яны павінны даць прадуктаў на грамадзкае харчаваньне, колькі яны даюць сэзоньнікам і г. д. У апаратах цэрабкопу няма нават ніякіх **адзнак** плянавага разьмеркаваньня — усе тавары разьмяркоўваюцца складзкімі базамі, не ў адпаведнасьці з клясавым складам абслугаваных спажыўцоў, не ў адпаведнасьці з дакумэнтальна-абгрунтаванымі патрэбамі крам на абслугоўваньні прымацаваных да іх спажыўцоў, а ў залежнасьці ад заявак загадчыкаў крам, ад паваротлівасьці апошніх і настрою загадчыкаў баз. Ганебны факт: Менскі цэрабкоп разьмяркоўвае хлеб, цукар, гэта зн. такія прадукты, якія выдаюцца па цьвёрдых нормах не на падставе сьпісаў прымацаваных спажыўцоў (а ў гэтым у значнай частцы ўвесь сэнс прымацаваньня да крам), а як папала, як захочацца таму ці іншаму працаўніку базы, або заводу.

Адсюль усё зло: прынцыпы клясавага разьмеркаваньня груба парушаюцца — адны крамы забясьпечваюцца лепш за другія і ствараецца атмасфэра бескантрольнасьці — загадчыкі крам і сталовых бяруць прадуктаў колькі яны хочуць, а ня колькі яны павінны атрымаць паводле зусім цьвёрдых плянавых разрахункаў.

Гэтая бясплянавасьць так моцна засела ў апаратах Цэрабкопаў, што яна ахапляе амаль усе галіны іх працы. Менскі Цэрабкоп разьмяркоўвае талёны па падставе [illegible] за ўсё характарызуе наступны факт: паводле даных МЦРК лічыцца... 9.000 беспрацоўных менскіх пайшчыкаў, якія вызвалены ад паю. 9.000 беспрацоўных у Менску, а ЦРК ня выконвае сваіх плянаў у сувязі з... адсутнасьцю беспрацоўных на біржы працы. Няўжо-ж праўленцы МЦРК самі, без дапамогі інструктароў Белкаапсаюзу, не маглі ўбачыць гэтай супярэчнасьці?

Ключом да ўсіх прарываў па загатоўцы бульбы, яблык для Менску зьяўляецца хаатычнасьць у загатоўчым апараце Цэрабкопаў. Ніхто з віцебскага і Менскага ЦРК ня ведае — ці выканала адпаведнае спажывецкае т-ва, або іншы здатчык прадуктаў, нарады на пастаўку с.-г. прадуктаў для гарадоў, бо няма ніякага кантролю за працай загатоўчых арганізацый з боку ЦРК, няма ніякага ўліку выкананьня нарадаў.

Гэтай хаатычнасьці, безадказнасьці бескантрольнасьці трэба пакласьці канец. Апараты цэрабкопаў павінны быць карэнна рэарганізаваны. Паводле праекту ЦКК-РСІ, апарацыйны аддзел цэрабкопу ліквідуецца. Замест яго арганізуюцца аддзелы разьмеркаваньня і загатовак. У функцыі аддзелу разьмеркаваньня ўваходзіць арганізацыя плянавага і клясава-выразнага разьмеркаваньня. Пры аддзелах разьмеркаваньня арганізуюцца спэцыяльныя плянавыя ячэйкі, у абавязак якіх уваходзіць складаньне дэкадных плянаў, забесьпячэньне паасобных катэгорый спажыўцоў па паасобных напрамках задавальненьня спажывецкіх патрэб (грамадзкае харчаваньне, буфэты, крамы, разьмеркавальнікі і г. д.). У функцыі аддзелу разьмеркаваньня і яго плянавай ячэйкі ўваходзіць складаньне пляну і нарадаў разьмеркаваньня ўсіх прадуктаў для паасобных крам і адзінак. Базы займаюцца толькі пытаньнямі добраякаснага хаваньня прадуктаў і разьмяркоўваюць іх выключна ў межах дэкадных плянаў і нарадаў аддзелу разьмеркаваньня. Для разьмеркаваньня плодагародніны арганізуюцца **спэцыяльныя** разьмеркавальныя пункты. У функцыі гэтых пунктаў уваходзіць уся справа арганізацыі развозу плодагародніны па дамох і па крамах.

У мэтах разгрузкі апарацыйнага і кіруючага апарату цэрабкопаў ад пытаньняў, зьвязаных з вырашэньнем індывідуальных заяў, якія займаюць большасьць часу адказных работнікаў ЦРК, арганізуецца спэцыяльнае бюро індывідуальнага абслугоўваньня, у функцыі якога, і толькі яго, уваходзіць вырашэньне індывідуальных заяў.

Арганізуецца спэцыяльны загатоўчы аддзел. Задачамі гэтага аддзелу зьяўляецца [illegible]

ВЕРБА.

За савецкае дырыжаблябудаўніцтва

РАБСЕЛЬКОРЫ, ЗА ВАМІ СЛОВА

Заклік ЦО «Праўды» да пабудовы савецкага дырыжабля сустрэў гарачы водгук сярод шырокіх мас працоўных усяго Савецкага Саюзу, у тым ліку і сярод савецкай грамадзкасьці БССР. Цэлыя групы рабочых, калгасьнікаў, служачых, навуковых работнікаў, сялян ужо прыступілі да практычнага ўдзелу ў дырыжаблябудаўніцтве. Індывідуальныя выклікі набылі шырокія разьмеры. У беларускіх газэтах штодзенна можна чытаць сьпісы індывідуальных выклікаў і ўзносаў грошай.

Найбольш актыўныя рабочыя і служачыя не дачакаліся арганізаванай кампаніі на нашых прадпрыемствах і ўстановах, — гэтыя таварышы ўжо зразумелі значэньне дырыжаблябудаўніцтва для Савецкага Саюзу, чаго, на жаль, нельга сказаць пра заводскія арганізацыі, некаторыя насьценгазэты і ў першую чаргу ячэйкі ТСА-Авіяхіму. Гэтыя арганізацыі злачынна маўчаць і плятуцца ў хвасьце мас.

На мясцох ніякай масавай работы вакол дырыжаблябудаўніцтва не вядзецца. Камісіі садзейнасьці дырыжаблябудаўніцтву, там, дзе яны былі арганізаваны, не працуюць і пра іх ужо пасьпелі забыцца. Сацспаборніцтва не набыло масавага характару і не ахапіла калектывы нашых прадпрыемстваў і вясковых арганізацый.

Гэта работа павінна праводзіцца ўдарнымі тэмпамі, павінна ахапіць цэлыя калектывы рабочых, служачых і сялян. Сацспаборніцтва трэба перавесьці з індывідуальных выклікаў на рэйкі калектыўных выклікаў — заводам заводу, калгасам — калгасу, сельсаветам — сельсавету і г. д., такім чынам, прыцягнуўшы ўсю савецкую грамадзкасьць да ўдзелу ў дырыжаблябудаўніцтве.

За перабудову радоў пралетарскае літаратуры

«Писатель рабочего класса должен быть образцом нового и невиданного типа писателя, постепенно уничтожающего все прежние черты этой профессии».

Л. Авербах.

Папярэдні этап, на якім знаходзілася беларуская пралетарская літаратура, азначаў жорсткую атаку супроць дробнабуржуазных, буржуазна-рэакцыйных, кулацкіх, нацыянал-дэмакратычных элемэнтаў у літаратуры.

У гэтай барацьбе адточвалася наша клясава-ідэалёгічная зброя, у гэтай барацьбе выразна акрэсьлілася расстаноўка сіл, больш выразна акрэсьліліся погляды, **клясава-палітычны сэнс** нашых літаратурных спрэчак і разгалосьсяў. Мы былі сьведкамі, калі ў выніку гэтых жорсткіх боек былі выкрыты махровыя нацыянал-дэмакраты ад літаратуры, накшталт Дубоўскі, Пушчы, Дурава Зарэцкага інш.

Актывізацыя радоў пралетарскай літаратуры ў адказ на гэтыя адкрытыя і замаскаваныя вылазкі клясавага ворага ў літаратуры, барацьба за яшчэ большае аўладаньне мэтадам матар'ялістычнае дыялектыкі, за аўладаньне зброяю марксызму-ленінізму, **барацьба за ажыўленьне працы ўнутры радоў пралетарскай літаратуры**—вось задачы, якія ва ўвесь рост паўсталі перад пралетлітаратурай і якія павінен быў выканаць, але ня выканаў БелАПП.

Аднак мы павінны памятаць, што клясавая барацьба ў літаратуры ня скончана. Яна толькі набыла іншыя, больш складаныя і захаваныя формы. Апошнія падзеі яскрава сьведчаць аб гэтым. Барацьба з беларускім нацыянал-дэмакратызмам зьяўляецца і надалей нашай задачай.

З другога боку, вялікі эканамічны зрух у краіне, перагрупаваньне сацыяльных сіл у выніку гэтага зруху, ставіць пралетлітаратуру на новы этап.

XVI партыйны зьезд даў дырэктыву працягваць разгорнутае сацыялістычнае наступленьне на ўсім фронце. **Гэта бальшавіцкае наступленьне высоўвае перад пралетарскаю літаратураю рад новых больш складаных і баявых задач. Першаю і галоўнаю з іх—быць баявою зброяю пралетарыяту ў гэтым наступленьні.** Гэта значыць, што пралетарскі пісьменьнік выступае, як прадстаўнік свае клясы ў барацьбе за сацыялізм, што ён выступае, як посьбіт яе вялікіх ідэй і імкненьняў, што ён у галіне літаратуры праводзіць тую-ж работу, якую праводзіць партыя і рабочая кляса ў краіне. Пісьменьнік, які адмаўляецца ад такое баявое работы, які лічыць, што мастацтва і літаратура зьяўляюцца «беспартыйнымі», што яны стаяць па-за клясаю, зьяўляюцца «агульначалавечымі», надклясавымі—ёсьць пісьменьнік ня толькі ня наш, але варожы нам. **Пралетарскі пісьменьнік павінен ісьці ў перадавых радох сваёй партыі і клясы.**

Аднак, трэба адзначыць, што **пралетарская літаратура на даным этапе адстае ад тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва,** што яна не **адпавядае патрабаваньням рэканструкцыйнага пэрыяду.**

Калі гэта зьяўляецца фактам агульнапрызнаным для расійскае літаратуры, дык для беларускае, нават прымаючы пад увагу ўсе спэцыфічныя ўмовы яе разьвіцьця, гэты факт становіцца асабліва адчувальным. Мы ня можам назваць пакуль што ніводнага твору пралетарскае літаратуры, які адпавядаў-бы патрабаваньням рэканструкцыйнага пэрыяду. Праўда, такія творы, як «Гута» Кобеца, некаторыя рэчы Лынькова зьяўляюцца даволі значнымі зьявамі ў гэтым кірунку, але толькі яны ня могуць нас задаволіць. У паэзіі—гэтае становішча адчуваецца асабліва востра. Трэба прызнаць, што, як гэта ні сьмешна, наша літаратура не пасьпявае за жыцьцём. З такімі тэмпамі дабіцца гегемоніі пралетарскай літаратуры ня вельмі лёгка!

Ліквідаваць ганебнае адставаньне на літаратурным фронце ад агульных тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва, ад патрабаваньняў рэканструкцыйнага пэрыяду—вось другая баявая задача сёньняшняга дня для пралетарскае літаратуры.

Для БелАПП-а, які прадстаўляе сабой шырокі літаратурны рух, які адзіны ў БССР будуе пралетарскую літаратуру, гэта азначае, што неабходна рашуча перабудаваць усю сваю працу, якая за апошні час перажывае пэрыяд застою, і застою ня толькі арганізацыйнага, але, што асабліва небясьпечна, застою творчага.

Мы павінны ў парадку самакрытыкі канстатаваць, што кіраўніцтва цыповасьць кіраўніцтва БелАПП-у ў працы, за тым літаратурным рухам, які адбываўся ў нас. Напрыклад, творчая дыскусія, якая разгарнулася ў апошні час у РАПП-е, і якая датычыць ня толькі РАПП-а, але і ўвесь фронт пралетарскае літаратуры не знайшла дагэтуль аніякага водгуку з боку БелАПП-а ні ў друку, ні на сходах. Такая бяспрынцыповасьць кіраўніцтва БелАПП-у у важнейшых пытаньнях літаратурнае палітыкі, варта асуджэньня. Далей, пытаньне кансалідацыі камуністычных сіл пралет. літаратуры, пытаньне кадраў, набліжэньне да нас так званых «левых папутнікаў», замацаваньне тых дасягненьняў, якія мы атрымалі ў часе трохмесячніку беларускае пралетарскае культуры, пытаньне перабудовы сваіх радоў адпаведна з задачамі рэканструкцыйнага пэрыяду, павышэньне тэарэтычнага ўзроўню сваіх членаў, самакрытыка і крытыка ў радох пралетлітаратуры—усе гэтыя важнейшыя пытаньні амаль зусім засталіся ў баку ад дзейнасьці БелАПП-а. Кіраўніцтва Бел.АПП'а, трэба гэта прызнаць, бо факты гавораць самі за сябе, ня здолела паставіць у цэнтры ўвагі ўсяе арганізацыі гэтых важнейшых пытаньняў сёньняшняга дня.

Возьмем пытаньне аб кадрах, аб арабочваньні нашае арганізацыі. Ці маем **мы рост нашых кадраў?** Амаль што ня маем. «Літаратурная газета» (№ 38 ад 30-VIII-30 г.) ужо адзначала, як у нас вядзецца гэтая праца. Літ. гурткі арганізоўваюцца і працуюць стыхійна бяз усякага кіраўніцтва з боку літ-арганізацый. Кіраўніцтва БелАПП'у не паклапацілася дагэтуль аб іх. Такое становішча зусім недапушчальна.

Тав. Фадзееў на III-й абласной канфэрэнцыі Ленінградзкай АПП сказаў:

«Шкодна думаць, што літаратуру рабочае клясы створаць для яе інтэлігенты. Усе разумеюць, што камуністычная інтэлігенцыя, якая знаходзіцца ў нашых радох, бальшавіцкая інтэлігенцыя, зьяўляецца складанаю часткаю **пралетарскага** літаратурнага руху. Але гегемоніі пралетарскае літаратуры можна дасягнуць і яе можна заваяваць толькі тады, калі ў пралетарскую літаратуру ўвальлюцца значныя кадры індустрыяльнага пралетарыяту. **Таму арабочваньне арганізацыі—гэта адно з важнейшых пытаньняў нашага руху».** (Падкрэсьлена мною **А. З.**).

Нам думаецца, што словы т. Фадзеева, сказаныя на канфэрэнцыі ЛАПП'у датычаць ня толькі РАПП'у, але і ўсе нацыянальныя атрады пралетарскае літаратуры. Між тым, мы бачым, што новых кадраў у нас няма, што барацьба за пісьменьніка новага тыпу, пісьменьніка, зьвязанага з вытворчасьцю—у нас няма. Між тым, і дагэтуль наша літаратура носіць пераважна сялянскі характар, нават у БелАПП-е, які згрупоўвае асноўныя сілы пралетлітаратуры.

Таму, барацьба за рабочыя кадры, за выкоўваньне новага тыпу пралетарскага пісьменьніка—зьяўляецца трэцяю важнейшаю і неадкладнаю задачаю нашае работы.

Яшчэ адно пытаньне—гэта аб адносінах да нашых так званых «папутнікаў». Гутарка можа, вядома, ісьці толькі пра левую частку іх. Барацьба мінулага году і апошнія падзеі выразна гавораць нам аб тым, да чаго можа дакаціцца правая частка іх, якая стала пад сьцяг контррэвалюцыйнага беларускага нацыянал-дэмакратызму. Разам з тым, барацьба мінулага году паказала нам, што левая частка нашых папутнікаў з груповак «Узвышша» і «Полымя» могуць быць карыснымі для пралетарыята, могуць быць **саюзьнікамі** пралетарскае літаратуры. Між тым мы нічога не зрабілі ў сэнсе набліжэньня іх да працы, якую павінен праводзіць БелАПП. А трэба памятаць, што паслабленьне наступленьня пралетарскае літаратуры, застой у ёй, будзе няміначы выклікаць адкатваньне папутнікаў ад пралетарскае літаратуры, будзе актывізаваць варожыя нам элемэнты і іх барацьбу супроць нас. Такая дыялектыка нашага літаратурнага разьвіцьця. Між тым трэба адзначыць, што ў нас і цяпер яшчэ няма спрацаванасьці з левымі папутнікамі хоць бы з таго-ж «Узвышша» ці «Полымя».

Трэба прыцягнуць увагу левых папутнікаў да задач, якія стаяць у сучасны момант перад пралетарскаю літаратураю, трэба прыцягнуць іх да ўдзелу ў канкрэтна-праводзімай БелАПП'ам рабоце. Трэба накіраваць іх на барацьбу супроць рэштак нацыянал-дэмакратычных і правых элемэнтаў у літаратуры, трэба набліжаць нашых саюзьнікаў з папутніцкага лягеру да пралетарскага фронту ў літаратуры.

Наша краіна перажывае вялікія эканамічныя зрухі. Растуць буйныя прамысловыя цэнтры, будуюцца новыя магутныя гіганты індустрыі, робяцца зусім іншымі вытворчыя адносіны, пасьпяхова праводзіцца барацьба за пяцігодку за чатыры гады, адбываецца шпаркі рост калектывізацыі і ліквідацыі кулацтва, як клясы, на аснове гэтае калектывізацыі—адбываецца разгорнутае сацыялістычнае наступленьне па ўсім фронце і выкарчоўваньне рэштак капіталізму ў краіне. Усё гэта выклікае вялікі зрух у сацыяльных суадносінах. Зьяўляецца новы тып вытворчага рабочага, рабочага-ўдарніка, рабочага, які сьвядома аддае ўсе сілы на барацьбу за сацыялістычную рэканструкцыю; у вёсцы зьяўляецца новая сацыяльная сіла—калгасьнікі. Гэтыя вялікія сацыяльныя зьмены высоўваюць для нашае літаратуры зусім іншыя, непадобныя да ранейшых, тэмы. Калектыў, адданыя барацьбіты за сацыялізм, новая псыхалёгія людзей, як вынік гэтае гэраічнае барацьбы за пабудову сацыялізму—вось цэнтральныя фігуры, якія не знайшлі яшчэ свайго адлюстраваньня ў літаратуры.

Пралетарская літаратура, якой належыць кіруючая роля ў літаратурным руху, **зараз павінна больш, чым калі, быць цесна ўвязанаю з рэвалюцыйнай практыкаю пралетарыяту ў яго барацьбе за сацыялізм.**

Гэтыя вялізарнейшыя задачы вымагаюць ад літаратуры **рашучае і сур'ёзнае перабудовы яе радоў у бок найбольшай яе баяздольнасьці, вымагаюць пераходу яе на баявыя, ударныя тэмпы.** У даны момант гісторыя ўпяршыню гэтак рашуча запатрабавала ад літаратуры паказаць і давесьці яе клясавую ролю, яе клясавую баяздольнасьць. Для таго, каб пралетлітаратура змагла перайсьці на баявыя тэмпы, перш за ўсё неабходна ліквідаваць адставаньне яе ад тэмпаў рэканструкцыі, для гэтага патрэбна яшчэ больш і шырэй **разгарнуць барацьбу за аўладаньне дыялектычна-матэрыялістычным мэтадам** пралетлітаратуры, які дазваляе раскрыць усю складанасьць і рознастайнасьць нашае рэчаіснасьці ў яе супярэчнасьцях, які дапамагае дыялектычнаму ўразуменьню і (мастацкаму) вытлумачэньню гэтае рэчаіснасьці, які робіць яе баявою зброяю пралетарыята ў яго гэраічнай барацьбе за сацыялізм, які дапамагае нам раскрыць вялізарнейшыя, і складанейшыя працэсы перабудовы сьвету, якую робіць пралетарыят пад кіраўніцтвам свае партыі.

Між тым трэба сказаць, што БелАПП гэтае барацьбы яшчэ і не пачынаў разгортваць. Калі РАПП хоць павольна, але перабудоўвае свае рады, БелАПП пакуль што яшчэ і не пачаў гэтае перабудовы. А жыцьцё гэтага настойліва патрабуе. Гэта відаць хоць бы з таго, што нашы пісьменьнікі стыхійна адгукнуліся на адозву ЦК, стварылі брыгады, пайшлі на заводы, хоць кіраўніцтва БелАПП'у і на гэты раз ня здолела паставіць у цэнтры ўвагі пралетпісьменьнікаў гэтае важнейшае ў даны момант задачы.

Для беларускае пралетарскае літаратуры неабходна ў самым хуткім часе ўдарным парадкам зрабіць наступнае:

Ліквідаваць бязьдзейнасьць і пядбайнасьць літаратурных арганізацый, вялае, недапушчальна-маруднае разгортваньне свае работы.

Зараз-жа пачаць рашучую перабудову сваіх радоў, каб хутчэй ліквідаваць недапушчальнае адставаньне ў літаратурна-творчай практыцы пралетпісьменьнікаў ад патрабаваньняў сацыялістычнае рэканструкцыі краіны.

Перавесьці ўсю сваю работу на баявыя тэмпы, выкарыстоўваючы для гэтага мэтады ўдарніцтва, сацспаборніцтва і г. д.

Зараз-жа распачаць пастаянную, сыстэматычную і сур'ёзную працу па падрыхтоўцы новых кадраў пралетпісьменьнікаў праз арганізацыю пастаяннае сувязі з вытворчасьцю, арганізацыю рабочых літгурткоў, кансультацыі для пачынаючых пісьменьнікаў і г. д. Прыцягнуць для гэтае работы навуковыя, літаратурна-пэдагагічныя сілы.

Ударным парадкам узяцца за павышэньне тэарэтычнага ўзроўню пралетпісьменьнікаў, праз арганізацыю спэцыяльных сэмінараў, гурткоў павышанага тыпу і г. д. Правесьці растлумачальную работу па азнаямленьні з праграмай налітпастоўства, з барацьбою за дыялектычна-матэрыялістычны мэтад. Пралетарскі пісьменьнік павінен быць добра ўзброены ведамі марксызму-ленінізму, без якіх ён зусім ня зможа выканаць тых вялізарнейшых задач, якія ўскладае на яго партыя і кляса.

Рашуча разгарнуць крытыку і самакрытыку творчае працы нашых пісьменьнікаў. Павесьці барацьбу з правымі і дробна-буржуазнымі хістаньнямі ў радох БелАПП-а напр., (Маракоў, Пляўнік, Моркаўка, Хадыка і інш.), якая дапаможа нам выкрыць тыя ці іншыя хібы ў творчай працы паасобных пісьменьнікаў.

Толькі пры выкананьні гэтых асноўных задач мы зможам зрабіць нашу літаратуру баявою зброяю пралетарыяту, зьвязаць наш літаратурны рух з вялікім рухам мільёных мас.

А. Звонак.

Абсьледваньне КП(б)Б

ГІГАНТ НА ТАРМАЗОХ

Зьняць апартуністычнае кіраўніцтва Гомсельмашу

Гомельскі Сельмаш — заводзкі гігант усесаюзнага маштабу — адзін з магутнейшых заводаў с.-г. машын у Савецкім Саюзе. Паток мільёнаў агітатараў за сацыялізм павінен пацячы з яго варот у вёскі Савецкай Беларусі.

Рабочыя Гомсельмашу правілі бальшавіцкае разуменьне тых вялізарнейшых задач, якія стаяць перад Гомсельмашам.

Але на чале гэтага гіганту стаіць апартуністычнае кіраўніцтва, якое «змагаецца» за зьніжэньне тэмпаў працы Гомсельмашу, якое заморажвае рабочую ініцыятыву і энтузіязм і давяло сваю поўную нядольнасьць выканаць тыя задачы, якія стаяць перад Гомсельмашам.

«Зьвязда» патрабуе зьмены кіраўніцтва Гомсельмашу.

«Зьвязда» заклікае ўсіх камуністых і рабочых Гомсельмашу шчэ шырэй разгарнуць сваю творчую самакрытыку і ініцыятыву, каб ліквідаваць прарывы, створаныя цяперашнім апартуністычным кіраўніцтвам заводу.

Завод пачаў будавацца ў пачатку 1928 году. Паводле першапачатковага праекту, ён быў разьлічаны НА АБСЛУГОЎВАНЬНЕ ІНДЫВІДУАЛЬНАГА СЭКТАРУ СЕЛЬСКАЕ ГАСПАДАРКІ.

Калектывізацыя захапіла іх раптам

Палітыка партыі, забясьпечыўшая пераход адсталых і раздробленых сялянскіх гаспадарак на рэйкі буйнога сацыялістычнага земляробства, разгортваньне суцэльнай калектывізацыі ЗАХАПІЛА РАПТАМ КІРУЮЧЫЯ ГАСПАДАРЧЫЯ АРГАНІЗАЦЫІ, ЯКІЯ ВЕДАЮЦЬ БУДАЎНІЦТВАМ ГОМСЕЛЬМАШУ — БЕЛМЭТАЛЯАБ'ЯДНАНЬНЕ І ВСНГБ.

Пабудаваныя асноўныя цэхі і атрыманае абсталяваньне не маглі выканаць новае праграмы, адпавядаючай задачам партыі па падвядзеньні тэхнічнае базы пад калектывізацыю. Новы пабудаваны завод павінен быў перакантруявацца і часткова перабудавацца.

Пакуль гаспадарчыя арганізацыі абмяркоўвалі новы праект праграмы заводу прайшло 5 месяцаў — ЗАВОД З АБСТАЛЯВАНЬНЕМ у 2 МІЛЬЁНЫ РУБЛЁЎ НЕ СКАРЫСТОЎВАЎСЯ. Толькі ў красавіку 1930 году нарада пры Саюзсельмашы (Масква) канчаткова вызначыла прадукцыю заводу ў 22 мільёны рублёў. Каб падрыхтавацца да поўнага пуску заводу (вопытная арганізацыя вытворчасьці, падрыхтоўка кадраў) Гомсельмаш прыступіў да выпуску сіласарэзак. ТАКІМ ЧЫНАМ, У ЦЯПЕРАШНІ ЛЕКТЫВАМІ? ТОЛЬКІ ТАКІЯ АБСТАВІНЫ НЕ ЗАВОДУ СКАРЫСТОЎВАЕЦЦА ТОЛЬКІ ЧАСТКОВА.

Бесьперапынка прарываў

На новабудаваным заводзе - гіганце прарыў. НІ АДЗІН МЕСЯЦ (акрамя красавіка) НЯ ДАЎ ВЫКАНАНЬНЯ МЕСЯЧНАЕ ПРАГРАМЫ. ВОСЬ ВЫНІК ВЫКЛЮЧНА АПАРТУНІСТЫЧНАГА КІРАЎНІЦТВА НА ГОМСЕЛЬМАШЫ!.

Гэта вынік таго, што парткіраўніцтва ня здолела кіраваць ні гаспадарчымі, ні прафэсыянальнымі арганізацыямі, ня здолела мабілізаваць рабочых заводу на ажыцьцяўленьне генэральнай лініі партыі за выкананьне вытворчай праграмы 1929-30 году.

Ці-ж не яскравы паказальнік «якасьці» партыйнага кіраўніцтва, калі на перавыбарчым сходзе — бюро партналектыву НЯ ВЕДАЕ ВЫТВОРЧАЙ ПРАГРАМЫ СВАЙГО ЗАВОДУ? Ці-ж дапушчальна, што пастановы XVI партзьезду не прапрацаваны ня толькі рабочымі заводу, але ні партыйным, ні камсамольскім калектывамі?

Бездань сумненьняў

Белмэталяаб'яднаньне дало заданьне Гомсельмашу на 1930-31 год вырабіць 10.000 сіласарэзак, 9.000 сячкарань і 2.000 бульбамоек. На тэхнічнай нарадзе 11 верасьня галоўны інжынэр Івянскі выступіў з дакладам, у якім абараняў паменшаную праграму — замест 9.000 сячкарань — 6.000, замест 30 штук сіласарэзак у дзень, вызначаных для верасьня бягучага году, ён дамагаўся 28 сіласарэзак у дзень для ўсяго надыходзячага гаспадарчага году. АМБРАЖУНАС — дырэктар Гомсельмашу, паплёўся ў хвасьце адсталай часткі спэцыялістых. Так вялі «барацьбу» за тэмпы апартуністыя з Гомсельмашу. Яны высунулі свае кантрольныя лічбы, значна паменшаныя параўнальна з вызначанымі. Патрэбна было рашучае выступленьне рабочых брыгадзіраў, перадавой часткі інжынэраў і тэхнікаў, каб прыняць заданьне Белмэталяаб'яднаньня. І калі на бюро партналектыву 12 верасьня тав. Амбражунасу паставілі рубам пытаньне, ён сказаў: «Называйце мяне як хочаце, але Я СУМНЯВАЮСЯ Ў МАГЧЫМАСЬЦІ ВЫКАНАНЬНЯ ПРЫНЯТАГА ЗАДАНЬНЯ».

„За 450 — супроць 700“

Сацыялістычнае спаборніцтва пераходзіць на вышэйшую ступень. Высоўваюцца новыя формы ўдарніцкага руху — «сквозные» брыгады, грамадзкі буксір і г. д.

Высунуты рабочымі сустрэчны прамфінплян становіцца «мэтадам сапраўднага ўцягненьня ўсіх рабочых у сацыялістычнае будаўніцтва, важнейшым сродкам барацьбы з контр - рэвалюцыйным шкодніцтвам» (з адозвы ЦК УсеКП(б) ад 3 верасьня).

Між тым, дырэктар Гомсельмашу Амбражунас СУПРОЦЬ сустрэчнага прамфінпляну па сіласарэзках таму, што заключана ўмова з Саюзсельмашам НА 10.000 адзінак і ад большай колькасьці выпрацаваных машын Саюзсельмаш быц цам адмовіцца (?!).

На заводзе ўвесь час ідзе барацьба за тэмпы. Пры абмеркаваньні праграмы 3-га кварталу ПЕРАДАВАЯ ЧАСТКА ІНЖЫНЭРНА - ТЭХНІЧНАГА СКЛАДУ ПАДТРЫМЛІВАЛА РЭАЛЬНАЕ ЗАДАНЬНЕ ВЫПУСКУ 700 СІЛАСАРЭЗАК. Яны патрабавалі ўвесьці другую зьмену, разгарнуць сацспаборніцтва, паспраўднаму мабілізаваць усіх рабочых, узяцца за рацыяналізатарскія мерапрыемствы. Другая частка падтрымлівала выпуск 450 сіласарэзак замест 700. Заводакіраўніцтва падтрымала выпуск 450 сіласарэзак.

Упэўнены ў паражэньні

Верасень — рашаючы месяц. Адозва ЦК УсеКП(б). Новая хваля ўздыму сярод рабочых. Пралетары Савецкага Саюзу напружана працуюць над ліквідацыяй прарываў. «Пралетарцы» рыхтуюць дадатковы сустрэчны бальшавіцкі прамфінплян, «Палесдрук» арганізаваў вытворчыя манэўры і гэты пачын падхопліваецца «Камінтэрнам», «Энэргіяй» і іншымі прадпрыемствамі, перадавыя дапамагаюць адстаючым, усё прыкавана на рэалізацыю адозвы ЦК УсеКП(б). У гэты час АПАРТУНІСТЫЯ З ГОМСЕЛЬМАШУ СЬЦЬВЯРДЖАЮЦЬ АБ НЕМАГЧЫМАСЬЦІ ВЫКАНАНЬНЯ ПРАМФІНПЛЯНУ НА ВЕРАСЕЬ МЕСЯЦ ТАМУ, што прадпрыемства не гарантавана ад усякіх прарываў.

Загадчык кантрольным аддзелам Піменаў на сходзе парт'ячэйкі сьлясарназборачнага цэху заяўляе: «НА ПРАЦЯГУ ВЕРАСЬНЯ МЫ ПРАРЫВУ ПЕРШАЙ ПЯЦІДНЕЎКІ НЕ ЛІКВІДУЕМ, ТАМУ ЛЕПШ БУДЗЕ СВАЯЧАСОВА І АРГАНІЗАВАНА АДСТУПІЦЬ».

Гомсельмашаўская „выключнасьць“

Кіраўніцтва Гомсельмашу заўсёды крычыць: «У нас выключныя ўмовы прадпрыемства». Гомсельмашаўская «выключнасьць» зводзіцца да таго, што яны каркаючы аб немагчымасьці выкананьня прамфінпляну, ня толькі не скарыстоўваюць прапаноў рабочых, але лічаць іх і непатрэбнымі. На пашыранай нарадзе, у адказ на заявы рабочых аб ігнараваньні іх прапаноў, загадчык вытворчасьцю інжынэр Скаблоў сказаў: «Рабочыя на нашым заводзе людзі новыя, толькі прыглядаюцца і вучацца працаваць, так што каштоўных прапаноў чакаць нельга». Ці-ж не зразумела цяпер бязьдзейнасьць нацыяналізатарскага бюро?

Май месяц. Праграма выканана толькі на 45 проц. Тав. Амбражунас «мабілізуе» рабочых, так: «праводзіць з посьпехам сацыялістычнае спаборніцтва ў нашых (сёнешніх) умовах немагчыма». Цяпер зразумела, чаму з вызначаных сродкаў у фонд сацыялістычнага спаборніцтва з 1530 руб. скарыстана 300 руб., а з вызначаных у фонд рабочага вынаходніцтва 766 руб., скарыстана 275 руб.

Заводакіраўніцтва стала ПЕРАШКОДАЙ УЗРАСТАЮЧАЙ ІНІЦЫЯТЫВЫ РАБОЧЫХ, СЕЮЧЫ ПАНІКУ, АХАЛАДЖВАЮЧЫ ЎДАРНЫЯ ТЭМПЫ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА БУДАЎНІЦТВА.

Лінія на пасыўнае прыстасаваньне да труднасьцяй, а не на актыўнае перамаганьне іх, прывяла да таго, што рад вытворчых пытаньняў не атрымалі свайго вырашэньня.

Стаўка на самацёк зрабіла, што на заводзе няма плянаваньня вытворчасьці. Няма ўвязкі паміж загатоўчымі, апрацоўчымі і зборачнымі цэхамі. ТЭХНІЧНЫЯ АСТАНОЎКІ — ЗВЫЧАЙНАЕ ЗЬЯВІШЧА НА ЗАВОДЗЕ. Пытаньне аб пераводзе цэхаў на гаспадарчы разьлік не прапрацавана і да новага гаспадарчага году гэта пытаньне не падрыхтавана. Ня маючы пляну работ, ня ведаючы патрэбнасьці ў дэталях іншых цэхаў, загатоўчыя цэхі даволі часта выпрацоўваюць непатрэбныя ў даны момант дэталі, у той час, як і ў іншых дэталях адчуваецца вострый недахват. Гэта і зьяўляецца прычынай няпоўнага скарыстаньня рабочага дня і значных тэхнічных астановак.

ТАК РЫХТУЮЦЬ ДА ПОЎНАГА ПУСКУ ГІГАНТ ГОМСЕЛЬМАШ. ЗАМЕСТ УЗОРНАЙ АРГАНІЗАЦЫІ ВЫТВОРЧАСЬЦІ — УЗОРНЫ НЕПАРАДАК, ЗАМЕСТ ПЕРАМАГАНЬНЯ ВУЗКІХ МЕСЦ — СПАСЫЛАНЬНІ НА АБ'ЕКТЫЎНЫЯ» ПРЫЧЫНЫ, ЗАМЕСТ БАЛЬШАВІЦКАГА КІРАЎНІЦТВА АКТЫЎНАСЬЦЮ РАБОЧАЕ МАСЫ — ЗАМАРАЖВАНЬНЕ РАБОЧАЙ ІНІЦЫЯТЫВЫ, АПАРТУНІСТЫЧНАЕ ТАПТАНЬНЕ НА АДЫМ МЕСЦЫ.

В. Л.

ХЛЕБАЗАГАТОЎКІ

ДА 15 СЬНЕЖНЯ СКОНЧЫЦЬ ЗАГАТОЎКІ

У кастрычніку загатовіць 50 проц. гадавога пляну

ПРЫМУСІЦЬ КУЛАКА ЗДАЦЬ ЛІШКІ

На выкананьне гэтых баявых задач мабілізаваць усю савецкую грамадзкасьць!

62,5% — за 20 дзён

За 20 дзён верасьня месячны плян хлебазагатовак выканан толькі па 62,5 проц.

За апошнюю пяцідзёнку загатоўлена 5.440 тон, што складае 2,8 проц. месячнага заданьня. Калгасамі месячнае заданьне выканана на 55,7 проц., індывідуальнымі гаспадаркамі — 68 проц. і саўгасамі — 16 проц.

Такі ход загатовак азначае, што мы зараз уступілі ў пэрыяд сапраўды масавай загатоўкі хлеба.

З матар'ялаў, якія ёсьць у Наркамгандлю, відаць, што ўраджай збожжа па БССР сёлета добры і гэта дае магчымасьць павялічыць плян загатовак на 14.000 тон, ці на 11,3 проц. першапачатковага пляну. Дадатковы плян хлебазагатовак ужо разьмеркаваны паміж раёнамі.

Павялічаны плян хлебазагатовак поўнасьцю рэальны. Выкананьне яго залежыць выключна ад таго, як будзе разгорнута работа вакол загатовак, ад сваячасовай мабілізацыі калгасаў і бядняцка-серадняцкіх мас на выкананьне пляну.

Весткі з раёнаў сьведчаць аб тым, што недахопы, якія былі ў жніўні, не ліквідаваны і ў верасьні.

Хлебазагатоўчая кампанія ўсё яшчэ ня стала масавай кампаніяй, вакол якой павінна быць мабілізавана ўвага ўсёй грамадзкасьці. Хлебазагатоўчая кампанія не ўвязана з іншымі кампаніямі — сяўбой, уборкай, калектывізацыяй і г. д. Разрозьненая работа, няўвязка ў правядзеньні важнейшых кампаній выклікае распыленьне энэргіі і сіл.

Недапушчальна марудна праходзіць дача цьвёрдых заданьняў кулацка-заможным гаспадаркам. Рад раёнаў нічога не зрабіў у гэтых адносінах. Зусім няма нагляду за тым, як выконваюць заданьні кулацка-заможныя гаспадаркі. На мясцох чакаюць, пакуль кулак сам здасьць хлеб. Кулак, зразумела, выкарыстоўвае апартуністычную бязьдзейнасьць некаторых мясцовых арганізацый. **Хлеб вялікімі партыямі перамалваецца на млынох і вывозіцца на вольны рынак.**

Слаба ідзе прыняцце самаабявязацельстваў бядняцка-серадняцкімі масамі. Да гэтага часу ўсё яшчэ пануюць «самацёчныя» настроі.

Вельмі слаба праходзіць спагнаньне хлеба па кантрактацыі.

Ёсьць некаторы зрух у выкананьні плянаў калгасамі, але далёка невыстарчальны. На мясцох усё яшчэ разважаюць аб тым, што «калгасны хлеб заўсёды пасьпеем атрымаць». Мясцовыя арганізацыі ня ўлічваюць, што **калгасы павінны зьявіцца арганізатарамі хлебазагатовак і што яны павінны ўзяць на буксір індывідуальны сэктар.**

Злачынна марудна выконваюць плян здачы саўгасы.

Пераняесеньне новага гаспадарчага году на 1-га студзеня высоўвае перад намі задачу зьмяніць тэрміны здачы хлеба. **У новы гаспадарчы год мы павінны ўступіць, поўнасьцю закончыўшы хлебазагатоўкі.** Замест 15-га лютага, канчатковы тэрмін хлебазагатовак вызначан 15-га сьнежня. **У сувязі з гэтым у кастрычніку павінна паступіць ня менш 50 проц. гадавога пляну хлебазагатовак.**

Скарачэньне тэрмінаў для выкананьня пляну хлебазагатовак ставіць перад намі задачу неадкладна мабілізаваць усю актыўнасьць мас на сваячасовае стопроцантнае выкананьне хлебазагатовак не пазьней 15-га сьнежня.

Арк.

„Хлеб сам пацячэ ў засекі“

Ня зжыты яшчэ настроі самацёку

РАГАЧОЎ. (Наш кар.). Пытаньне хлебазагатовак — па-за увагай арганізацый Сьвержанскага сельсавету, Рагачоўскага раёну. Вакол загатовак ня складзена грамадзкая думка, не мабілізаваны вясковы актыў. Замест таго, каб пасьля пленуму сельсавету склікаць па вёсках сходы беднаты, абгаварыць і прыняць кантрольныя лічбы, мясцовыя арганізацыі абмяжоўваюцца тым, што выбіраюць камісіі садзейнасьці. Як працуюць камісіі — гэта ня справа сельсавету. У аднэй з вёсак, дзе сход праводзіў старшыня сельсавету, **камісія давяла заданьне да асобнага бядняцка-серадняцкага двара, наперакор усім дырэктывам.**

Прадстаўнік райкому т. Хількевіч, замест канкрэтнай дапамогі сельсавету, быў на вёсцы адзін дзень і вярнуўся назад у Рагачоў.

У сельсавеце пануюць настроі самацёку: «Моў, хлеб сам пойдзе ў засекі, няма чаго арганізоўваць абозы».

Цьвёрдыя заданьні кулацкім гаспадаркам не ўстаноўлены. Сакратар сельсавету кажа: «У нас няма кулакоў».

Становішча ў сельсавеце такое, што ні аднэй вёскай ня прынята кантрольная лічба, з індывідуальнага сэктару не паступіла ні фунта хлеба.

Брыгадзір Белкаапсаюзу ДРЭЙЦЭР.

На буксір адсталыя раёны

Весткі з месц аб ходзе хлебазагатовак, якія атрымлівае «Зьвязда», сьведчаць што ў радзе раёнаў кампанія загатовак праходзіць ва ўмовах непадрыхтаванасьці, злачынна павольных тэмпаў і апартуністычнага патураньня кулацтву.

Вось што паведамляе брыгадзір «Зьвязды» т. **Скобелеў.**

Хлебазагатоўкі па **Калінкавіцкім** пункце Саюзхлеба пад пагрозай зрыву. Жнівеньскае заданьне ня выканана. Няма вестак па 5 раёнах. Зусім няма ўліку паступленьня хлеба ад адзінаасобных гаспадарак. Індывідуальным сэктарам быў наладжан толькі адзін абоз з 20 фурманак, які прывез паўтоны збожжа (па 24 клгр. на фурманку). Пункты Саюзхлеба забясьпечаны тарай толькі на 40 проц.

Тав. **Я. Крупка з Крупскага** раёну піша, што да апошняга часу загатоўкі па раёне не разгарнуліся. У Выдрыцкім сельсавеце члены прэзыдыуму с.-с. заявілі аб тым, што ім «няма часу займацца загатоўкамі». Калі камісія садзейнасьці вызначыла перавыкананьне заданьня на паўтоны, сакратар парт'ячэйкі т. Сакавец прызнаў гэта «палітычнай памылкай».

Кулацтва зусім не здае збожжа і ніякія меры да яго ня прымаюцца. Нацкі, Шынкаўскі і Ухвальскі сельсаветы да 15-га верасьня не здалі ні аднаго кілё.

У Крычаўскім раёне, — адзначае ў сваім лісьце ў рэдакцыю т. **«Крычаўскі»,** — загатоўкі ідуць самацёкам, склады не падрыхтаваны да прыёму збожжа. Адзінаасобнікі Баеўскага сельсавету арганізавалі чырвоны абоз. Абозу прыйшлося чакаць некалькі гадзін, бо яшчэ ня быў скончан рамонт і чыстка складу. Здатчыкам дагэтуль ня выданы тавары, бо ... «яны прыехалі без чырвонага сьцягу і чырвонай дугі — які гэта чырвоны абоз» — так разважаюць каапэратары.

Не падрыхтаваліся да прыёму чырвоных абозаў і **смалявіцкія** каапэратары. 11-га верасьня, напрыклад, у мястэчка Смалявічы прыбыў чырвоны абоз у ліку 300 фурманак. Абоз накіравалі на станцыю, але на станцыі ня было куды ссыпаць жыта — райсаюз заказаў толькі адзін вагон, які поўнасьцю быў загружан жытам іншых чырвоных абозаў. Пасьля двухгадзіннай цяганіны падзялілі абоз на дзьве часткі: фурманак 15 пакінулі для дагрузкі вагону, рэшту — паслалі назад у мястэчка, — так піша т. **Хадыка.**

Тав. **Багалейша з Слуцку** паведамляе, што **на слуцкім хлебазагатоўчым пункце ляжыць некелькі сот тон ячменю ... мяшкоў, які мокне пад дажджом, ніхто не паклапаціцца прыкрыць яго нават брэзэнтам.**

З **Буда-Кашалеўскага раёну** паведамляюць, што спажывецкая каапэрацыя канкуруе з сельска-гаспадарчай каапэрацыяй. Работнікі спажывецкай каапэрацыі прэміруюць сваіх здатчыкаў і зусім не звярачаюць увагу на прэміяваньне прамтаварамі калгасаў, якія здаюць збожжа паляводнай каапэрацыі.

З раду раёнаў і сельсаветаў паведамляюць аб тым, што мясцовыя арганізацыі лічачы што «кулакоў у нас няма», не звярачаюць ніякай увагі на дачу цьвёрдых заданьняў кулацтву.

Б.

УДАРНЫ КВАРТАЛ

СУСТРЭЦЬ ВЫКАНАНЬНЕМ ПЛЯНУ ДРУГОГА ГОДУ

Арганізуем ініцыятыву мас. У цэхі, групы, брыгады!

Паход ЦСПСБ і ЦП саюзаў на прадпрыемствы

Учора прэзыдыум ЦСПСБ заслухаў пытаньне аб папярэдніх выніках рэалізацыі адозвы ЦК УсеКП(б) і УсеЦСПС.

Прэзыдыум адзначыў, што на абсалютнай большасьці прадпрыемстваў наўкола адозвы ЦК разгарнулася шырокая хваля рабочай ініцыятывы і энтузіязму, накіраваная на заканчэньне з посьпехам другога году пяцігодкі і ліквідацыю прарываў, што знайшло свой канкрэтны адбітак у наступным: датэрміновае сканчэньне прамфінпляну (папяровая прамысловасьць, гута «Камінтэрн», 15 саўгасаў і інш.), сустрэчны прамфінплян, значны прыліў рабочых прапаноў, прыліў ударнікаў, самазамацаваньне рабочых за заводамі да канца пяцігодкі (чыгуначнікі, папернікі, дрэваапрацоўшчыкі, швэйнікі, мэталістыя, хэмікі і інш.), новыя формы рабочай ініцыятывы (батальёны энтузіястых, вытворчыя манэўры кожнікі гарбары).

Поразам з гэтым прэзыдыум канстатаваў, што многія ЦП саюзаў і ФЗМК, ня гледзячы на прапрацоўку адозвы ЦК і рассылку прафработнікаў на месцы, ня здолелі сканцэнтраваць сваёй работы на асноўных задачах па непасрэднай жывой сувязі і кіраўніцтве прадпрыемствамі. Няма практычнай дапамогі нізавым прафсаюзным арганізацыям у кіраўніцтве новымі формамі рабочай ініцыятывы. Былі выпадкі, калі на прадпрыемствах мела месца фармальная прапрацоўка адозвы ЦК УсеКП(б), без практычных вынікаў.

Дзе-ні-дзе замест мабілізацыі ўнутраных рэсурсаў, ліквідацыі непаладак, прастояў, прагулаў, праформганы пайшлі па лініі найменшага супраціўленьня: падаўжэньня рабочага дня, ліквідацыі выхадных дзён, адмаўленьня ад прыработку і г. д.

Прэзыдыум ЦСПСБ лічыць, што адозва ЦК абавязвае ўсе прафсаюзныя органы ад ЦП да фабзаўмясцкомаў зьвязацца з самімі найшырэйшымі масамі рабочых, стаць непарыўным цэлым з цэхамі, заводам.

З гэтай мэтай **прэзыдыум ЦСПСБ пастанавіў правесьці 24 і 25 верасьня паход усіх адказных работнікаў ЦСПСБ і ЦП саюзаў на прадпрыемствы па Менску і Барысаве для праверкі дзейнасьці адозвы ЦК УсеКП(б) і УсеЦСПС, з практычнай дапамогай нізавым прафарганізацыям прадпрыемстваў у перабудове форм і мэтадаў работы.**

У часе паходу асаблівую ўвагу зьвярнуць на падрыхтоўку да правядзеньня дня ўдарніка шляхам сталага вывучэньня вопыту, пашырэньня на прадпрыемствах сацспаборніцтва, ударніцтва, мабілізацыі рабочых мас вакол новай хвалі ўдарніцтва імя трэцяга году пяцігодкі.

Учора ў Барысаў ужо выехала 10 адказных работнікаў прэзыдыуму ЦСПСБ і ЦП саюзаў.

Працавалі без прамфінпляну

Адозва ЦК была абвешчана 3 верасьня, а 20 верасьня ў **Бабруйскай хлебапякарні** аб ёй чулі яшчэ толькі адным вухам. Праз 17 дзён з дня абвяшчэньня яе яшчэ не распрацоўвалі.

Старшыня заўкому **т. Рагуцкі** дае такое тлумачэньне наконт гэтага:

— Я некалькі разоў склікаў фабком разам з актывам, але пасяджэньне зрывалася. Вінавата рабочая пасыўнасьць.

На хлебапякарні ня рыхтуюцца і да Дня ўдарніка.

Але нам давялося сустрэцца ў хлебапякарні з яшчэ больш «цудоўнымі» рэчамі. Аказваецца, што **пякарня ўвесь час працавала без... прамфінпляну.** Толькі гэтымі днямі ЦРК азнаёміў фабком пякарні з кантрольнымі лічбамі апошніх кварталаў 1929-30 г.

Аб кантрольных лічбах на 1930-31 год рабочыя пякарні яшчэ ня ведаюць. Зразумела, што сустрэчны прамфінплян выпрацаваць цяжка.

А ў самай пякарні — рад непаладкаў. Апал вільготны, рабочыя даюць і ЦРК і ўсё на сьвеце, калі трэба з гэткім апалам пячы хлеб. Апал прыходзіцца паліваць газаю. У выніку — лішні выдатак.

Дрэнна таксама стаіць справа са скрынкамі для цеста. Пра недахопы рабочыя пісалі ў насьценную газэту (не мінялі і друкаваных) дзесяткі дописаў, але чамусьці на іх вельмі слаба рэагуюць.

Становішчам у пякарні павінны ўсур'ёз зацікавіцца адпаведныя арганізацыі.

А. Магідаў.

Прарыў расьце

ГОМЕЛЬ. (Наш кар.). На Гомсельмашы ў апошні час прарыў яшчэ больш павялічваецца. Завод, згодна пляну, павінен быў даць да 1 кастрычніка 2.190 сіласарэзак, а на 15 верасьня даў 1.528.

Каб ліквідаваць прарыў трэба за два тыдні выпусьціць 662 сіласарэзкі. Аднак, тэмпы работы сьведчаць, што прарыў яшчэ больш паглыбляецца. За першую пяцідзёнку трэба было выпусьціць 110 сіласарэзак, выпушчана — 87. За другую, замест 110, выпушчана — 80. Тэмпы работы ў трацяй пяцідзёнцы не павялічваюцца. Якасьць прадукцыі, як і раней, агідная.

Прагулы выраслі да нябывалых разь мераў. За жнівень было 736 рабочых гадзін прагулаў, ці 105 рабочых дзён (Сельмаш працуе 7 гадзін у дзень). Спазьненьні на работу ў 10-15 хвілін увайшлі ў сыстэму, сьнедаць уходзяць таксама да гудка.

Сто гатовых, афарбаваных машын стаяць на заводзе з-за недахвату дробных частак.

У сувязі з адозвай ЦК прыняты рад добрых пастаноў, але-ж усё гэта на паперы. Нічога ў жыцьцё не праводзіцца.

Калектыў не мабілізаваны

Абутковая фабрыка «Прагрэс» раней была працкалектывам. Паводле праграмы яна пачала працаваць з другога кварталу бягучага гаспадарчага году.

З усіх працуючых на фабрыцы 140 рабочых, ударнікамі зьяўляюцца толькі 65 чалавек. Гэты факт ужо гаворыць за тое, што партыйная і камсамольская ячэйка мала зрабілі для ўзьняцьця ўдарніцкага руху. Цікава, што рабочыя нават ня ведаюць, хто іх старшы брыгадзір. Толькі ўдарная брыгада моладзі больш-менш адзначаецца на фабрыцы.

Працдысцыпліна на фабрыцы дрэнная. За 8 месяцаў было 40 прагулаў. Адміністрацыяй абвешчана 58 вымоў, звольнена з работы за парушэньне дысцыпліны 2 чал., вельмі часта бываюць выпадкі спазьненьня на работу.

Вось прозьвішчы некаторых прагульшчыкаў: **Француэскі, Пешчанка, Марозаў, Сізаў, Будоўніч.**

Камсамольская ячэйка выявіла чатырох ілжэ-ўдарнікаў камсамольцаў — **Тарасава, Шамбат, Салаўёва і Пушчанскага,** якія ня выконваюць сваіх абавязкаў ударнікаў і дрэнна трымаюць сябе на вытворчасьці. Камсамолец Пушчанскі, які таксама лічыцца ўдарнікам, ня выйшаў на работу ў дзень індустрыялізацыі і падпісаўся на пазыку «Пяцігодка — за чатыры гады» менш, як на двухтыднёвы заработак.

Рух замацаваньня сябе за фабрыкай сярод рабочых ня ўзьняты і назіраецца шмат фактаў, калі рабочыя выходзяць. Вось, напрыклад, камсамольцы **Руднік і Файнэр** і рабочыя **Інстэрсон і Зенько** пайшлі шукаць лепшага заработку, але двое з іх, Руднік і Файнэр, вярнуліся на фабрыку. Рабочыя асудзілі ўчынак лятуноў і вынесьлі ім суровую вымову.

Прапановы рабочых паступаюць слаба.

Падрыхтоўку да дня ўдарніка на фабрыцы яшчэ не распачалі. Старшыня фабкому адказаў рабкораўскай брыгадзе: «што будуць рабіць іншыя прадпрыемствы, тое і мы».

Б. Расін.
Л. Сапгір.

ТОРФ ЯШЧЭ НА БАЛОЦЕ

Паводле вытворчага пляну, на торфараспрацоўках Сталінбуду трэба здабыць 62.600 тон торфу. Гэты плян **недавыкананы** на 25,68 проц. Яшчэ горш стаіць справа **з уборкай** торфу. Убрана з балота і складзена ў штабелі ўсяго толькі 60 проц. Такім чынам, мы бачым, што Сталінбуду пагражае прарыў у апале як з боку здабычы торфу, так і яго ўборкі. А 1-га кастрычніка ўжо павінен адбыцца пробны пуск Сталінбуду. Нельга не адзначыць, што трыкутнік амаль нічога ня робіць для ліквідацыі прарыву. Парт'ячэйка нават не абмяркавала гэтага пытаньня.

Патрэбны тэрміновыя меры, каб забясьпечыць торфараспрацоўкі рабочай сілай, а таксама наладзіць работу органаў ЦРК у галіне харчаваньня рабочых.

С. Трапашка.

Выканалі датэрмінова

МАГІЛЕЎСКАЯ ШВЭЙНАЯ ФАБРЫКА ВЫКАНАЛА ПРАМФІНПЛЯН 1929-30 ГОДУ ПА ПАЎПАЛІТО СЯЛЯНСКІХ — 15 ВЕРАСЬНЯ, МУЖЧЫНСКІХ ДЭМІ — 20 ВЕРАСЬНЯ, ПА ЎСЁЙ ФАБРЫЦЫ — 17 ВЕРАСЬНЯ.

ДЫРЭКТАР БУНІМАЎ.

**

ГОМЕЛЬСКАЯ ШЧАЦІННАЯ ФАБРЫКА «ЧЫРВОНЫ КАСТРЫЧНІК» 20 ВЕРАСЬНЯ ВЫПУСЬЦІЛА АПОШНІЯ КІЛЁГРАМЫ ЭКСПАРТНАЙ ПРАДУКЦЫІ ШЧАЦІНЫ.

З 22 ВЕРАСЬНЯ ПАЧЫНАЕМ ПРАЦАВАЦЬ НА ТРЭЦІ ГОД ПЯЦІГОДКІ.

ЯЧЭЙКА КП(б)Б, ФАБКОМ І АДМІНІСТРАЦЫЯ.

Першы дзень манэўраў

З ... рас... ... фабрыцы «Камінтэрн» ніджачны цэх выканаў сваё заданьне, згодна ...га прамфінпляну. Замест 450 адзінак, выпрацавана 470. Маладзёжны ... галіфэ 467, замест 350. Адстаюць бручна-ангельскі цэх і шапачны. чын... ...ьняў і прагулаў у гэты дзень ня было.

буд...

МАБІЛІЗАЦЫЯ СРОДКАЎ НАСЕЛЬНІЦТВА

АПАРТУНІСТЫЧНАЯ БЯЗЬДЗЕЙНАСЬЦЬ

у правядзеньні мабілізацыі сродкаў

Датэрміновая здача с.-г. падатку не разгорнута. — Страхавыя плацяжы паступаюць дрэнна. — Зацягваецца падрыхтоўка да самаабкладаньня

Да суровай адказнасьці за невыкананьне важнейшай гаспадарча - палітычнай задачы

Пляны паянакапленьня зрываюцца. — Афармленьне падпіскі на пазыку зусім нездавальняючае. — Авансы пад тавары — у „стадыі разважаньняў“

ПАКОНЧЫЦЬ З БЕЗАДКАЗНАСЬЦЮ!

Учора старшыня Саўнаркому БССР т. М. М. ГАЛАДЗЕД разаслаў наступную тэлеграму ўсім старшыням райвыканкомаў:

— Даныя на 20-га верасьня аб ходзе мабілізацыі сродкаў па вашым раёне Саўнарком лічыць зусім нездавальняючымі. Работа ня стала ўдаркай; кампанія за датэрміновую здачу сельгаспадатку не разгорнута; тэмпы паступленьня страхоўкі катастрафічныя: маруднасьць падрыхтоўкі да правядзеньня самаабкладаньня зрывае яго выкананьне, падпіска на пазыку праводзіцца нездавальняюча, асабліва па вёсцы і сэктары неарганізаванага насельніцтва; афармленьне пазыкі злачынна зацягваецца; камісіі садзейнасьці бязьдзейнічаюць, ашчадная справа ў заняпадзе.

Пляны паянакапленьня сарваны, асабліва па лініі сельгаскаапэрацыі. Зборы плацяжоў па сельгаскрэдыце не праводзяцца.

Масавая работа не вядзецца: ня ўцягнуты калгасы і бедната, сацспаборніцтва не разгорнута.

Такія тэмпы вядуць да зрыву важнейшых дырэктыў партыі і ўраду.

Для выпраўленьня прарываў засталася адна дэкада.

Катэгарычна патрабую безадкладнага пералому ва ўсёй рабоце.

Ударным парадкам, пад вашай асабістай адказнасьцю забясьпечце поўнае выкананьне ўсіх плянаў мабілізацыі фінансавых сродкаў. Прыцягвайце да суровай адказнасьці за невыкананьне заданьняў, аддавайце пад суд за нядбайнасьць у рабоце».

Каапэрацыя правальвае збор авансаў пад тавары

Паводле заданьня ўраду спажывецкая каапэрацыя павінна была ў верасьні разьмеркаваць спэцыяльныя талёны на прамтавары сярод рабочых і служачых з такім разьлікам, каб рабочы мог атрымаць дэфіцытныя прамтавары (гатовае адзеньне, абутак, галёшы) на працягу кастрычніка-сьнежня 1930 г. Грошы за гэтыя талёны павінны быць унесены ў два прыёмы ў верасьні месяцы. Для забесьпячэньня выдачы тавараў пад авансы па гэтых талёнах забраніраваны спэцыяльны фонд прамтавараў на суму 5 млн. руб.

Апэрацыя з ўзносамі авансаў пад прамтавары вельмі карысная для рабочага: яму гарантавана атрыманьне дэфіцытных тавараў у цьвёрда вызначаныя тэрміны. Апэрацыя гэта карысна і для дзяржавы. Уплатай авансаў працоўныя дапамагаюць пралетарскай дзяржаве палепшыць фінансавае становішча краіны.

Як-жа каапэрацыя справілася з гэтым заданьнем?

Можна сьмела сказаць, што гэта мерапрыемствы ў значнай частцы сарвана. Пастанова партыі і ўраду аб авансах не праведзена ў вызначаны тэрмін. На працягу доўгага часу пытаньне аб авансах «прапрацоўвалася» ў канцылярыі Белкаапсаюзу. Толькі 2 верасьня Белкаапсаюз «разразіўся» цыркулярам. Цыркуляр пасланы, на гэтым супакоіліся. Ніякага нагляду, ніякага кантролю за выкананьнем заданьня. На працягу двух тыдняў Белкаапсаюз зусім ня быў у курсе таго, што робіцца на мясцох, ці ажыцьцяўляюцца яго распараджэньні.

Работнікі Белкаапсаюзу ня лічылі патрэбным нават зірнуць у МЦРК, даведацца, якое там становішча. А МЦРК праводзіць гэта мерапрыемства сваімі «звычайнымі» тэмпамі. Шырокія масы ня ведаюць аб авансах. МЦРК склаў плян атрыманьня авансаў, паводле якога першы ўзнос вызначаны на 22 верасьня, а другі — 1-га кастрычніка. Такім чынам, значная сума ў верасьні не паступіць. Але і гэты плян ня выканаваны. Большая частка калектываў да 22 верасьня не атрымала талёнаў.

Ж.

Пералому яшчэ няма

Недабор плацяжоў на радзе вучасткаў работы

Абураючыя адносіны да справы мабілізацыі сродкаў зьяўляюцца адной з асноўных прычын фінансавых затрудненьняў, якія мы зараз перажываем.

Дырэктывы ўраду па мабілізацыі сродкаў злачынна ня выконваюцца.

Вось рад прыкладаў. Лісты па акладным страхаваньні трэба было выдаць платнікам да 1 верасьня. Да гэтага часу яны разасланы толькі на сельсаветах і, відавочна, грошы пачалі паступаць толькі ў сярэдзіне верасьня. Органы дзяржстраху на 20 верасьня выканалі толькі 30,7 проц. заданьня.

Па сельска-гаспадарчым падатку выканана на 20 верасьня 102,4 проц. заданьня, аднак, работа ідзе самацёкам, плацяжы з кулацкіх гаспадарак не спаганяюцца.

Злачынная бязьдзейнасьць пануе ў галіне рэалізацыі пазыкі «Пяцігодка — за чатыры гады».

На сёнешні дзень нават па Менску мы не дабіліся выкананьня кантрольнай лічбы — выканана толькі 80,7 проц. заданьня. Па радзе буйных прадпрыемстваў, як заводы «Энэргія», «Бальшавік», падпіска далёка яшчэ ня скончана.

Значная колькасьць калектываў дагэтуль не аформіла падпіскі шляхам узносаў.

Прафсаюзныя арганізацыі не ўвязалі кампаніі ліквідацыі прарываў у прамфінпляне з кампаніяй мабілізацыі сродкаў.

Вёска дае зусім нездавальняючыя вынікі — **толькі 35,8 проц. заданьня.** У радзе месц наглядаецца яўна апартуністычны курс на самацёк. Ня ўжываецца абход двароў, разгортваньне сацспаборніцтва.

«Дасягненьні» сельска-гаспадарчай каапэрацыі ў галіне збору паёў, спагнаньня пратэрмінаваных плацяжоў, уцягненьня ўкладаў асобных пайшчыкаў вызначаюцца ў такім мізэрным процанце, што ёсьць усе падставы кваліфікаваць становішча на гэтым сэктары, **як вельмі пагражаючае.**

Сыстэма спажывецкае каапэрацыі з-за сваёй непаваротлівасьці і інэртнасьці проста зрывае такое важнае гаспадарча-палітычнае мерапрыемства, як збор авансаў пад тавары.

Вывад з усяго сказанага адзін: пералому яшчэ няма, плян мабілізацыі сродкаў — пад пагрозай зрыву.

І.

На манэўраных палёх

Апэрацыйная зводка

„Чырвоныя“ перайшлі ў наступленьне

«Чырвоныя» часьці, згуртаваўшы сьвежыя сілы, перайшлі ў рашучае наступленьне. Да канца дня мэханізаваныя, матарызаваныя часьці і коньніца «чырвоных» зрабілі абход «сініх», чым стварылі цяжкую для іх абстаноўку.

У некаторых выпадках «сінія» пераходзілі да тылавой абароны.

Манэўры працягваюцца бесьперапынна трое сутак. Ня гледзячы на гэта, інтэнсыўнасьць работы ня зьніжаецца—інтарэс поўны.

Часьці зрабілі доўгія маршы. У цяжкую хвіліну ў часе бою пад выстраламі выпушчалася газэта. Як і раней, добра працуе «РОКК», паказваючы сваю старанную падрыхтоўчую работу і здольнасьць працаваць у баявой абстаноўцы.

У АБАРОНЕ

Стралковы полк «чырвоных», №-ская кавдывізія з прыданымі спэцчасьцямі (мэханізаваныя, хэмічныя і інш.) вялі абарону на шырокім фронце, з задачай забясьпечыць згуртаваньне галоўных сіл корпусу.

Пачаты зранку бой ішоў з пераменным посьпехам, але пад націскам пераважных сіл праціўніка, часьці, якія абараняліся да вечару, вымушаны былі з боем адыйсьці на новыя рубяжы. Да гэтага моманту падыйшлі і ўвязаліся ў бой часьці іншай дывізіі і артполк.

Папярэдняя і потым у працэсе выкананьня задачы палітычная работа будавалася пад лёзунгамі:

— Змагайся за кожны куст і ўзгорак.

— Актыўнай абаронай забясьпечым падыход галоўных сіл.

— Вытрымаем экзамэн—выканаем задачы манэўраў.

Да гэтага заклікала і лістоўка Пакора, выпушчаная да байцоў перадавой лініі.

Увесь зьмест палітработы ў часьцях быў у асноўным паказаны гэтымі лёзунгамі, што забясьпечыла ініцыятыву дзеяньня байца, актыўнасьць, напорыстасьць, захаваньне правіл маскаваньня і г. д.

Слабым месцам зьяўляецца невыстарчальнае прыцягненьне да работы малодшага камандзіра, не заўсёды хутка і сваячасова даводзіцца да байца зьмененая абстаноўка і канкрэтная, у сувязі з гэтым, пастаноўка задачы перад ім, што адбіваецца на ступені пастаяннай мабілізацыі байца з парывам і энтузіязмам выконваць свае задачы.

Вымушаны адыход часьцей на новыя пазыцыі высунуў неабходнасьць разгортваньня работы да яшчэ большай мабільнасьці, напорыстасьці, да стойкай актыўнай абароны.

Па ўсіх гэтых пытаньнях Пакор даў часьцям паказаньні.

Выніі першага дня манэўраў «чырвоных» паказалі дасканалыя адносіны байцоў і начскладу да манэўраў. Цікавасьць да заняткаў была павышаная.

К.

Чырвонаармейская манэўраная канфэрэнцыя

Палітаддзел 5 стралк. першай ў РСЧА ударнай дывізіі, зноў дае дасканалыя ўзоры сваёй работы. Яшчэ лішні раз паказвае сваю мабільнасьць, гібкасьць і здольнасьць кіраваць часьцямі ва ўмовах паходна-манэўранай абстаноўкі.

На другі-ж дзень пасьля чатырохдзённых перадманэўраных заняткаў, палітаддзел дывізіі склікае манэўраную чырвонаармейскую канфэрэнцыю, у задачу якой уваходзіць: падвядзеньне вынікаў праведзеных заняткаў, мабілізацыю новых намаганьняў байцоў і начскладу для далейшага павышэньня тэмпаў ва ўсёй рабоце, для пасьпяховага праведзеньня і завяршэньня манэўраў.

На канфэрэнцыі прысутнічала 200 дэлегатаў.

У дакладах аб выніках вучобы і задачах манэўраў камандаваньне дывізіі адзначыла, што палітыка-маральны стан часьцей зусім здаровы, байцы і начсклад з вялікай цікавасьцю, уздымам і энтузіязмам правялі 4-х дзённыя заняткі і па-баявому рыхтуюцца да манэўраў. Адзначаючы і асобныя недахопы, якія выявіліся ў часе заняткаў, у прыватнасьці, аб перабоях з харчаваньнем. Выкрыты прычыны гэтых недахопаў, намечаны шляхі іх перамаганьня і зьнішчэньня.

У спрэчках па дакладзе камандаваньня дэлегатамі была праяўлена вялікая актыўнасьць. Запісалася ў спрэчках 40 чалавек, пасьпела выказацца 20.

Асноўную ўвагу выступаўшыя таварышы аддавалі пытаньням сацспаборніцтва і ўдарніцтва. Дэлегаты падавалі рад прыкладаў, характарызуючых дасканалыя вынікі ў баявой падрыхтоўцы, якія былі дасягнуты па аснове сацспаборніцтва і ўдарніцтва. Зварачалася таксама ўвага на цэлы рад такіх недахопаў, як несваячасовае давядзеньне пляну да байцоў, няведаньне баявой задачы аддзяленьня, няпрыняцьце мер да добрага маскаваньня і г. д.

Канфэрэнцыяй быў прыняты дагавор сацспаборніцтва на лепшае выкананьне пастаўленых перад манэўрамі задач. Яна таксама выклікала на спаборніцтва 27 стралковую дывізію.

Асноўным тонам канфэрэнцыі было агульнае прызнаньне неабходнасьці рашуча ўдарыць па вузкіх мясцох у баявой падрыхтоўцы і забясьпечыць узорнае праведзеньне манэўраў.

Характар спрэчак ясна выказваў зусім здаровы палітыка-маральны стан часьцей, выявіў адмоўныя адносіны чырвонаармейскай грамадзкасьці да меўшых месца антымаральных зьявішч.

Такім чынам, трэба прызнаць, што вопыт праведзеньня канфэрэнцыі ў паходна-манэўравых умовах зусім сябе апраўдаў.

У цяперашні час дэлегаты, разьехаўшыся па часьцях, вядуць вялізарную работу па растлумачэньні байцам задач манэўраў, па мабілізацыі чырвонаармейскай масы на лепшае іх выкананьне.

Вопыт падзіву трэба вітаць.

К.

Перарэгістрацыю пайшчыкаў ЦРК абярнуць у масавую кампанію

Сацыялістычная будоўля як у горадзе, так і ў вёсцы натуральна суправаджаецца ўзмоцненым попытам на ўсе віды сельска-гаспадарчых прадуктаў і прамтавараў. Гэты попыт і надалей будзе пашырацца і зможа быць задаволены толькі пры поўнай рэканструкцыі нашай сельскай гаспадаркі на базе суцэльнай калектывізацыі.

Адсюль зусім правільнымі зьяўляюцца пастановы XVI зьезду партыі аб сканчэньні калектывізацыі да канца пяцігодкі, аб праведзеньні калектывізацыі ў 1930-31 годзе ня менш, чым на 50 проц. усіх сялянскіх гаспадарак.

Было-б горшым відам апартунізму лічыць, што ўсе недахопы ў галіне забесьпячэньня тлумачацца толькі малатаварнасьцю нашай сельскай гаспадаркі.

Недахваты па забясьпечаньню паглыбляюцца яшчэ і дрэннай работай нашых рэгулюючых, загатоўчых і разьмеркавальных арганізацый, асабліва-спажывецкай каапэрацыі.

Паляпшэньне работы гэтых арганізацый можна значна аблягчыць труднасьці, якія мы маем. Вось чаму задачай сёнешняга дня зьяўляецца ўзмацненьне рабочага кантролю і барацьба за паляпшэньне работы гэтых арганізацый.

Апошнія дырэктывы савецкіх і партыйных органаў з усёй рашучасьцю ставяць перад гэтымі арганізацыямі задачу пабаявому перабудаваць сваю работу, узмацніць тэмпы ў адпаведнасьці з тэмпамі ўсёй народнай гаспадаркі.

Ва ўмовах таварнага голаду, які мы зараз перажываем і труднасьцяй на паасобных вучастках сельска-гаспадарчых прадуктаў, асаблівую ўвагу набывае пытаньне правільнага клясавага разьмеркаваньня тавараў.

Мы маем рад недахопаў як па лініі мэтадаў водпуску тавараў, так і па лініі правільнага клясавага прынцыпу іх разьмеркаваньня. Слаба пастаўлены вучот кантынгэнтаў, якія павінны быць забясьпечаны.

Калі за правільнасьцю разьмеркаваньня тавараў за апошні час узмацніўся кантроль грамадзкасьці, дык пытаньням правільнага вучоту тых, хто мае права на забесьпячэньне мала аддавалася ўвагі як з боку грамадзкасьці, так і самога ЦРК.

У БССР гэтым пытаньнем зацікавіліся толькі пасьля тых агіднасьцяй, якія былі ў Маскве і аб якіх шмат пісалася ў цэнтральнай прэсе.

Папярэдняе азнаямленьне са становішчам вучоту ў БССР гаворыць аб тым, што ў нас ня менш злачынстваў і агіднасьцяй. Мы маем такое становішча, калі на вучоце церабкопаў лічыцца больш працоўных, чым у даным горадзе налічваецца насельніцтва наогул.

Паводле папярэдніх падлікаў цэрабкопаў, у БССР налічваецца да 75.000 мёртвых душ, за якіх нехта атрымлівае прамтавары і прадукты.

Калі гаварыць мовай лічбаў, гэта значыць, што кожны месяц злачынна перавыдаткоўваецца 60.000 пудоў хлеба, 4.000 пудоў цукру, не гаворачы ўжо аб прамтаварах і іншых прадуктах.

На жаль, грамадзкасьць да гэтага часу не мабілізавана на барацьбу са шкоднікамі, якія штодзенна абкрадаюць рабочае забесьпячэньне.

Так, за ўвесь год з часу мінулай перарэгістрацыі членаў каапэрацыі амаль што мы ня маем выпадкаў звароту кніжак па выпадку сьмерці, або ад'езду.

Няма кантролю з боку міліцыі і ЖАКТ'аў за дамавымі кнігамі, якія служаць падставай для атрыманьня каапэрацыйных кніжак. Мясцкомы і каапэрацыйныя камісіі зусім ня цікавяцца наколькі правільна карыстаюцца члены калектыву каапэрацыйнымі кніжкамі.

Асабліва дрэнна стаіць справа на сэзонных работах, дзе няма аніякага кантролю. Гаспадарнікі атрымліваюць талёны, але ня хочуць сачыць за тым, каб гэтыя талёны аддаваліся пасьля ўходу сэзоньніка з работы. У выніку мы маем становішча, калі ў раёнах крычаць аб тым, што сэзоньнікі ўходзяць з работы, а прадукты і тавары выдаткоўваюцца па павялічаных нормах.

Мы ўжо маем цэлы рад фактаў злачынстваў пры карыстаньні кніжкамі і разьмеркаваньні талёнаў. Грамадзкасьць павінна выявіць і жорстка асудзіць тых, хто абкрадае рабочае забесьпячэньне.

ДЛЯ ГЭТАГА НЕАБХОДНА, КАБ ПЕРАРЭГІСТРАЦЫЯ ПАЙШЧЫКАЎ СТАЛА СПРАВАЙ УСІХ ПРАЦОЎНЫХ І ЎСЁЙ ГРАМАДЗКАСЬЦІ.

Перарэгістрацыя пайшчыкаў ня ёсьць звычайная тэхнічная работа, яна зьяўляецца вялікай палітычнай кампаніяй, ад правільнага праведзеньня якой залежыць паляпшэньне забесьпячэньня масавага спажыўца.

У кампаніі па перарэгістрацыі павінны прыняць актыўны ўдзел гарсаветы, мясцкомы, заўкомы, каапактыў, актыў ЖАКТ'аў і спэцыяльна вылучаныя рабочыя брыгады.

АБРАМСОН.

ШКОДНІЦТВА, ЦІ ПАМЫЛКА

Пры саўгасах былой Бабруйскай акругі існуюць некалькі бровараў. Яны павінны быць пушчаны 1 кастрычніка.

Забесьпячэньне бровараў сырцом з боку Белсельтрэсту — самае агіднае. Ніякага пляінаваньня няма. То прысылаюць вагоны ячменю, якога няма куды дзець, то на некалькі тыдняў спыняюць дастаўку. Зразумела, як гэта адбіваецца на захаваньні матар'ялаў.

Напрыклад, саўгасу «Пагост» патрэбны ў сэзон 10 вагонаў ячменю, пры сярэдняй норме спажываньня 1.500 пудоў у месяц. Белсельтрэст прыслаў адразу 16 вагонаў. Куды дзець іх? Такое-ж становішча па іншых саўгасах. Ячмень вельмі цяжка вывезьці са станцыі, бо не хапае фурманак — большая частка сялян занята на палявых работах. Прышлося выгружаць ячмень проста на насып, у кучы ляжыць ён над даждком звыш 10 дзён.

Як назваць гэтакае забесьпячэньне — пляінавым, ці шкодніцкім?

З. Шульман.

МЕНСК

НЕАДКЛАДНА АРГАНІЗАВАЦЬ СТУДЭНЦКІЯ СТАЛОЎКІ

СНК БССР паслаў наступны абежнік МЕНСКАМУ, ГОРАЦКАМУ, СЛУЦКАМУ, ВІЦЕБСКАМУ, ГОМЕЛЬСКАМУ, МАГІЛЕЎСКАМУ І РАГАЧОЎСКАМУ ГАРСАВЕТАМ.

Ня гледзячы на рад дырэктыў партыі і ўраду, грамадзкае харчаваньне студэнцтва дагэтуль яшчэ не арганізавана. Пераважная частка студэнцтва не забясьпечана харчаваньнем з-за адсутнасьці сталовак, якія не адкрыты, бо гарсаветы не далі для іх памяшканьні.

Савет Народных Камісараў БССР лічыць такое становішча зусім недапушчальным і пагражаючым справе падрыхтоўкі кадраў для народнай гаспадаркі. Прапануецца безадкладна прадаставіць неабходныя памяшканьні для арганізацыі сталовак для студэнцтва.

Віцебскі вэтінстытут перадаецца трэсту „Сьвінавод“

СНК БССР пастанавіў перадаць віцебскі дзяржаўны вэтэрынарны інстытут і віцебскі вэтэрынарны тэхнікум пад ведама ўсесаюзнага трэсту «Сьвінавод». СНК абавязаў Наркамзем скончыць перадачу навучальных устаноў да 1-га кастрычніка 1930 году.

Ільготы рабочым-вылучэнцам

СНК БССР згадзіўся з заключэньнем ЦСПСБ аб захаваньні за вылучэнцамі-рабочымі ўсіх праў і ільгот для рабочых на працягу двух год.

НОВЫЯ ТЭХНІКУМЫ У БССР

— СНК БССР прызнаў неабходным АДКРЫЦЬ У ВОРШЫ ТЭКСТЫЛЬНЫ ТЭХНІКУМ і даручыў аршанскаму райвыканкому забясьпечыць тэхнікум патрэбнымі памяшканьнямі.

* *
*

— Паводле пастановы СНК, САМАТУЖНЫ ТЭХНІКУМ АДКРЫВАЕЦЦА Ў Г. ГОМЕЛІ.

— СНК БССР пастанавіў арганізаваць у Гарадку ТЭХНІКУМ ПА РАМОНЦЕ І ЭКСПЛЁАТАЦЫІ С.-Г. МАШЫН. Тэхнікум перадаецца пад ведама Трактарацэнтру СССР.

* *
*

У Полацку арганізуецца ТЭХНІКУМ ПА ПАДРЫХТОЎЦЫ СПЭЦЫЯЛІСТЫХ ДЛЯ КАЛГАСНА-САЎГАСНАГА БУДАЎНІЦТВА з 2-мя аддзяленьнямі: жыльлёвага і прамыслова-сельска-гаспадарчага будаўніцтва. Тэхнікум будзе падпарадкаваны ўсесаюзнаму трэсту «Совколхозстрой». Тэрмін навучаньня ў тэхнікуме — 3 гады. Будзе прынята 250 чал.

* *
*

У Брагіне, на базе прафтэхшколы, арганізуецца малочна-жывёлагадоўчы тэхнікум з 2-мя аддзяленьнямі: малочна-жывёлагадоўчай справы і буйной рагатай жывёлы.

У Чачэрску арганізуецца, на базе прафтэхшколы, сьвінаводны тэхнікум. Тэрмін навучаньня ў тэхнікумах — 2 з палов. гады. Кантынгент прыёму для Брагінскага тэхнікуму 120 чал., для Чачэрскага — 100 чал.

Судовая хроніка

— Крымвышукам арыштаваны загадчык мясной крамы МЦРК № 56 Вішмунскі Л., які растраціў 10.000 р. Справа перадана ў суд.

— Пракуратурай прыцягнуты да адказнасьці рад пайшчыкаў, якія куплялі ў крамах МЦРК дэфіцытныя тавары, перапрадавалі іх розным асобам, падрываючы гэтым рабочае забесьпячэньне. Затрыманы: Райхлін, Сімкін, Ро[illegible]нік, І. В., Пракаповіч С. Я., Камін[illegible] Л. Я., Сухоцкі С. Я., Недзьвецкая О. І., Чэрнік У. К., Мэрсон Я. Д., Сямёнава А. С., Чэрапаха П. А. і Пратапаў Р. Некаторыя з іх займаліся падробкай талёнаў і па некалькі раз атрымлівалі па іх дэфіцытныя тавары.

У хуткім часе заканчваецца сьледзтва па гэтай справе.

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

Сьпіс таварышоў, вылучаных Кастрычніцкім Райкомам КП(б)Б для правядзеньня мітынгаў на прадпрыемствах раёну 26-IX—30 году на тэмы: Значэньне дня ўдарніка (1-га Кастрычніка), **задачы яго правядзеньня і задачы аб перанясеньні гаспадарчага году на 1-га студзеня:**

1. **Рыўлін**—да заводу «Бальшавік».
2. **Югаў** (яч. БДУ)—да заводу «Энэргія».
3. **Чаркушэвіч** (ЦК КП(б)Б) да абутковай фабрыкі.
4. **Каменштэйн** (ЦСПСБ)—да вічотачнай фабрыкі.
5. **Аверын** (ЦСПСБ)—да Дэпо (чыгунка).
6. **Страноўскі** (ВСНХБ)—да заводу «Полымя Рэвалюцыі».
7. **Пыжыкаў** (Садсаюз) — да Малога Рам. Вагонаў (чыгунка).
8. **Паляноўскі** (Абутковая фабрыка)—да фабрыкі «Адраджэньне».
9. **Галаскок** (Камунбанк)—да фабрыкі імя «Крупскай».
10. **Дамброўскі** (ЦП Мэтал)—да Шкло-заводу.
11. **Хамякоў** (ЦКК)—да Менхладабойні.
12. **Цэнцыпер** (Наркамздраў)—да Хэмфармзаводу.
13. **Міхайлаў** (НКЮ)—да зав. «Чырвоная Зорка».
14. **Каржэневіч** (Саўбуд)—да Сьпіртзаводу.
15. **Юдэльзон** (НКЮ)—да Лямцавай фабрыкі.
16. **Штэйман** (ЦП Скурн.)—да Шчацінай фабрыкі.
17. **Шульман** (Хэм. Інстыт.)—да зав. «Чырвоны Хэмік».
18. **Красоўскі** (Малжывсаюз) — да Малочнага заводу.
19. **Александраў** (Белмяса)—да Калбаснай фабрыкі.
20. **Верба** (ЦКК)—да сл. Эксплёатацыі (чыгунка).

Астатнім ячэйкам вылучаць дакладчыкаў на месцы. Апрача гэтага партячэйкам і фракцыям фабзаўмясцкомаў узмацніць штодзенную працу па правядзеньні дня ўдарніка (1-га Кастрычніка).

Вылучаным дакладчыкам, сакратаром партпалектываў, парт. ячэек і сакратаром ячэек ЛКСМБ, а таксама старшыням фабзаўмясцкомаў 24-га верасьня г. г. роўна а 6-й гадзіне ўвечары зьявіцца абавязкова на нараду па ўказаных вышэй пытаньнях, якая адбудзецца ў памяшканьні Райкому.

СЁНЬНЯ 24 верасьня.

— **Дом Камасьветы.** Ад [illegible] індывід. кансульт. па партбу[illegible] і па матэматыцы і фізыцы [illegible]

— **Фрунз. РК МОПР'у.** А 7 [illegible] увеч. адбудзецца [illegible] цыі Фр. РК, на якое павінна [illegible] зьявіцца ўсе члены жакэсякі [illegible] бюро жактаўскіх ячэек. Запрашаецца жактаўскі актыў.

— А 8 з пал. гадзін увеч., [illegible] ямшк. **Інстытуту аховы працы** (вул. Маркса № 44/23) адбудзецца (агульны [illegible]гігіенічнай сэкцыі навук. асацыяцыі пры ЦП саюзу МСП. Парадак дня: 1) Пляны працы, 2) Праблема непрацаздольнасьці (дакл. доц. Дзіхцяра).

— А 6 гадз. увеч., у памяшк. **ЦП саюзу Белпрацасьветы** адбудзецца пасяджэньне палітасьветнага сэктару ЦП саюзу, на якое запрашаюцца добраахвотнікі сэктару, а таксама кіраўнікі і члены палітасьветных груп ГК і МК.

— **Дом Асьветы.** А 7 гадз. увечары адбудзецца сход тэхпрацаўнікоў — членаў саюзу працасьветы і ўтрыманак членаў саюзу па пытаньні справаздачы і перавыбараў дэлегатак. Пасьля сходу кіно.

— А 7 гадз. увечары, у прырод. корпусе Ўнів. Гарадка адбудзецца агульны сход усіх навуковых працаўнікоў і асьпірантаў БДУ. Яўка абавязкова.

— **Пэдгабінэт.** У 19 гадз.—сход настаўнікаў 2-х груп.

— Ніжэйпамянёным т. т. 25 верасьня, а 10 гадз. раніцы зьявіцца ў **Фрунзэўскі РайКК:** т. Галавачу (зав. «Камунар»), Цырліну Ш. (ячэйка будаўнікоў), Ляндрысу (ф-ка «Беларуска»), Лепанілаву К. А. (зав. «Беларус»), Далінку (яч. будаўнікоў), Лемецу М. Я. (зав. «Камунар»), Некрашу А. У. (зав. «Камунар»), Муравіцкаму А. І. (зав. «Камунар»), Залатарэвічу (зав. «Камунар»), Гаўзіну М. М. (яч. Дзяржпляну), Марцінаву (яч. сувязі). Яўка абавязкова. Адрас: вул. Энгельса, 28, был. памяшк. акругкому, пак. 10.

ЗАЎТРА, 25 верасьня.

— **Дом Асьветы.** А 7 гадзіне [illegible] збор асьветнікаў для паездкі [illegible] «Заціішша» для прыняцьця [illegible] ўборачнай кампаніі.

— А 11 гадз. раніцы, у памяшк. кіно «Спартак» адбудзецца перавыбарчы сход гаркому адзіночак саюзу прамастацтва. Прысутнасьць усіх т. т. аб'яднаных гаркомам абавязкова.

— А 6 гадз. увеч. адбудзецца агульны сход членаў 3-га групкому працасьветы ў памяшк. 3-й школы, 4-ы паверх. Парадак дня: працяг перавыбарчага сходу членаў групкому.

— **Рэсп. Бюро АРУ. А 7** гадз. увеч. у памяшк. АРУ адбудзецца пасяджэньне прэзыдыуму бюро АРУ па пытаньні аб зацьверджаньні праекту новага статуту АРУ. Запрашаецца актыў АРУ.

ПАСЬЛЯЗАЎТРА, 26 верасьня.

— **ЦКК НК-РСІ** склікае на 26 верасьня а 6 з пал. гадз. увеч., у памяшк. ЦКК РСІ, пак. № 9 (Савецкая, 55) нараду па пытаньні аб ходзе і тэхніцы арганізацыі закрытых разьмеркавальнікаў (дакл. Белкаапсаюзу). На нараду выклікаюцца прадстаўнікі: Белкаапсаюзу, МЦРК, НКГандлю, Гарсавету, фік ЦСПСБ, ЦП саюзаў, прадстаўнікі [illegible] і прадпрыемстваў: зав. «Камун[illegible]» «Кастрычнік», «Энэргія», «Бальшавік» чыгункі.

— **Бюро ІТР Мендзяржбуду** склікае на 26 верасьня агульны сход інжынерна-тэхнічных работнікаў Мендзяржбуду. Сход адбудзецца ў памяшк. Мендзяржбуду (Нова-Маскоўская [illegible]), а 7 гадз. увеч. У парадку дня: [illegible] мерапрыемствы пабудо[illegible] ЦК УсеКП(б). 2) Падр[illegible] ўдарніка. 3) Бягучыя с[illegible] юцца рабкомы ўсіх п[illegible] буду і ўсе рабочыя.

КАСТРЫЧНІЦКІ РК КП(б)Б склікае на 28 верасьня а 6 гадз. увеч., у памяшк. райкому нараду сэктараў вучобы і ўсіх прапагандыстых раёну па пытаньні аб пачатку навучальнага году ў партшколах.

Заслаўскі райком КП(б)Б паведамляе аб заўчаснай сьмерці пры аварыі аўтамабіля пры выкананьні службовых абавязкаў члена бюро райкому, начальніка Заслаўскага пагранатраду **тав. М. А. КНЯЗЕВА.** Пахаваньне 24-га верасьня 1930 г. а 14 гадзіне.

Заслаўскі раённы Выканаўчы камітэт выказвае глыбокі жаль камандваньню, палітычнаму і радаваму складу Заслаўскага пагранатраду з поваду трагічнай сьмерці стойкіх байцоў-чэкістых **т. т. М. А. КНЯЗЕВА І В. А. СТАНІСЛАЎСКАГА**

Байцы чэкістыя Заслаўскага пагранічнага атраду згубілі баявых таварышоў **КНЯЗЕВА М. А. І СТАНІСЛАЎСКАГА В. А.** Каманда-палітычны і чырвонаармейскі склад пагранічнага атраду выказваюць сваё глыбокае спачуваньне сем'ям загінуўшых.

Мастацкі ЦЫРК. Пад кіраўніцтвам І. Л. СТРАШЭВІЧА. СЁНЬНЯ, 24 і чацьвер, 25 верасьня. Вялікае конна-спартыўнае зрэлішча. ПРАЦЯГ ГАСТРОЛЯЙ. Эквілібрыстых 2-РАУШ—2. Муштроўшчыка клёуна ТОМ. Гімнасткі Е. БУЯНОЎСКАЙ. Чалавек-фантан ГАТАМО. Муштураўшчык коняй А. ДЗІЗЭНДОРФ. і шмат іншых нумароў. —— Пачатак а 8 г. 30 м. —— АНОНСІ — Да нас едуць — АНОНСІ: 5 ЮРАВЫ, музычныя эксцэнтрыкі; РЫМ-РОМ, музычныя сатырыкі; 4 ЦАППА, рымскія гладыятары. Адказны кіраўнік І. Л. СТРАШЭВІЧ.

Кіно-тэатр „Культура“. Грандыёзны мастацкі баявік вытворч. „Межрабпом-фільм“ **Сьвята сьвятога Ёргена** у 7 частках. Пачатак сэансаў: а 7 г., 8 г. 40 м. і 10 г. 20 м. Каса адкрыта ад 5 гадз.

Кіно Інтэрнацыянал. Новы фільм у 5 частках **ГІГІЕНА ЖАНЧЫНЫ**. Штодзенна 4 сэансы. Пачатак: а 6 г., 7 г. 30 м., 9 г., 10 г. 30 м. Каса—з 5 гадз. увеч.

Кіно „Пралетары“. Новы замежны фільм вытворч. „Лео-фільм“ **КАХАНЬНЕ МАРАКА** драма ў 7 част. Пачатак сэансаў: 1—7 г., 2—8 г. 30 м., 3—10 г. Каса—адчынена з 5 г. увеч.

Дзіцячы кіно-тэатр „Юны піянэр“. Новы фільм, вытворч. «САЮЗКІНО» **ЛЯГАВЫ**. Штодзенна 2 сэансы. Пачатак 1-га сэансу а 2 г. дня, „ 2-га „ а 3 „ 30 м. Каса адчынена ад 12 гадз. дня.

Кіно „Спартак“. Амэрыканскі трукавы фільм **НЕБАСКРОБ** у 6-ці частках. Пачатак сэансаў: 7 г., 9 г., 10 г. 45 м. Каса—з 6 гадз.

ХЭМІКА-ТЭХНАЛЁГІЧНЫ ІНСТЫТУТ абвяшчае, што пачатак заняткаў для студэнтаў, прынятых на І КУРС (усіх спэцыяльнасьцяй) **І-га кастрычніка а 8 гадз. раніцы.** Загадваю ўсім залічаным студэнтам абавязкова зьявіцца не пазьней 30-га верасьня раніцай для разьмеркаваньня па інтэрнатах і для атрыманьня адпаведных інструкцый. Тыя, хто не зьявіцца бяз уважлівых прычын у вызначаны тэрмін, будуць ВЫКЛЮЧАНЫ з ліку студэнтаў. Дырэктар хэміка-тэхналёгічнага інстытуту КУНІЦА.

УСЕ ТАЛЁНЫ, выданыя на дэфіцытныя тавары з магазыну ЦЭНТР. КАМІСІІ ДАПАМОГІ ДЗЕЦЯМ (Савецкая, 67) сапраўдны па 29 верасьня г. г. Пасьля гэтага часу талёны лічацца анулёванымі.

На 2-е кастрычніка, а 6 гадз. увеч., у памяшк. Беларускага Хэміка-Тэхналёгічнага інстытуту (Земляробскі зав., 4) ВСНГБ і хэміка-тэхналёгічным інстытутам склікаецца КАНФЭРЭНЦЫЯ па пытаньні: „Становішча падрыхтоўкі вышэйшага і сярэдняга тэхнічнага складу для хэмічнае прамысловасьці“. На канфэрэнцыю, у абавязковым парадку, вылучаюцца па два прадстаўнікі (дырэктар або намесьнік і адзін інжынэр) ад наступных гаспадарчых аб'яднаньняў: 1) Хэмаб'яднаньне, 2) Папераб'яднаньне, 3) Торфаб'яднаньне, 4) Шклоаб'яднаньне, 5) Белсельпрамаб'яднаньне, 6) Скураб'яднаньне, 7) Ільнапянькоавае аб'яднаньне. Запрашаюцца прадстаўнікі камітэту па хэмізацыі СНК, Інстытуту прамысловасьці, Наркамзему і ЦС Асоавіяхіму. Прысутнасьць студэнтаў хэмінстытуту і старшых курсаў хэмічнага і тарфянога тэхнікуму абавязкова. Нам. Старшыні ВСНГ Страноўскі. Дырэктар Беларуск. Хэміка-Тэхналёгічнага Інстытуту Куніца.

Галоўнае кіраўніцтва шосавых і грунтовых дарог і аўтатранспарту БССР адчыняе пры Беларускім Будаўнічым Інстытуце **Курсы Інжынэраў-дарожнікаў**. Тэрмін вывучэньня 2 вучэбныя гады. На курсы прымаюцца бяз іспытаў асобы, скончыўшыя тэхнікумы і маючыя вытворчы стаж ня менш 2-х гадоў. Асобы з сярэдняй адукацыяй, не скончыўшыя тэхнікумы, але маючыя вытворчы стаж па дарожным будаўніцтве ня менш 5 год могуць быць прыняты на курсы пасьля іспытаў у аб'ёме тэхнікуму. Заявы прымаюцца да 10 кастрычніка Групай Кадраў Галоўдартрансу. Да заявы далучаюцца: а) Копія службовага сьпісу, б) Дакуманты аб адукацыі, в) Дакуманты аб узросьце, г) Завераная анкета. Асобы, прынятыя на курсы, за час вучобы атрымліваюць свой аклад пэнсіі. Пачатак заняткаў 15 лістапада. Галоўдартранс БССР.

МАГІЛЕЎСКІ ДАРОЖНА-БУДАЎНІЧЫ ТЭХНІКУМ абвяшчае, што прыём заяў па групе рабочых **працягнуты да 30 верасьня.** Да заявы патрэбна далучыць анкету і ўсе неабходныя дакуманты, згодна даведніку НК Асьветы. Пачатак заняткаў на першым курсе 5 кастрычніка, на другім курсе—1 кастрычніка. Іспыты няскончыўшым сямігодку—2 кастрычніка. Здача абавязковых работ па тэарытычных дысцыплінах для студэнтаў другога курсу 25 верасьня. АДРАС: Магілеў, Леанінская вуліца, № 43. Частка студэнтаў забясьпечваецца стыпэндыяй і інтэрнатам. За начальніка тэхнікуму ПАЎЛАЎ.

ШВЭЙНАЙ ФАБРЫЦЫ «КАСТРЫЧНІК» патрэбны 2 ламавыя кані з ўсёй упражжу і вазамі. З прапановамі зварачацца на фабрыку штодзенна ад 10 гадз. раніцы да 4 гадз. дня.

МЦРК паведамляе, што з 23 верасьня **выдача талёнаў на дэфіцытныя тавары** будзе праводзіцца калектывам па прадстаўленьні ўпаўнаважанымі афіцыйных даведак аб колькасьці рабочых і служачых, што знаходзяцца на прадпрыемстве або ўстанове, засьведчаных адміністрацыяй прадпрыемства або ўстановы і аб колькасьці пайшчыкаў, засьведчаных грубкомам або заўкомам. У даведках павінна быць зазначана назва прадпрыемства або ўстановы, дакладны адрас і якога прафсаюзу. За правільнасьць вестак адказваюць асобы, якія засьведчылі даведкі. Без даведак талёны выдавацца ня будуць. Усе калектывы павінны прадставіць даведкі не пазьней 27 верасьня г. г. Калектывы, якія не прадставяць даведкі да вызначанага тэрміну, пазбаўляюцца права атрыманьня талёнаў на дэфіцытныя тавары. Даведкі прымаюцца ў аддзеле разьмеркаваньня МЦРК—Савецкая, 54, штодзенна ад 5 да 7 гадз. увечары.

БЕЛАРУСКІ МЭХАНІКА-МАШЫНА-БУДАЎНІЧЫ ІНСТЫТУТ У ГОМЕЛІ паведамляе, што асобы, залічаныя студэнтамі 1-ГА НАБОРУ ІНСТЫТУТУ, павінны зьявіцца ў інстытут 1-ГА КАСТРЫЧНІКА г. г. а 9 гадз. раніцы, у памяшканьне был. будынку кіраўніцтва Заход. чыг. для накіраваньня на 20 дзённы лягерны збор. Лягернаму збору не падлягаюць: жанчыны, сярэдні, старэйшы і вышэйшы начсклад запасу РСЧА, якія павінны зьявіцца к пачатку тэарытычных заняткаў 21 КАСТРЫЧНІКА, а 9 гадз. раніцы. Дырэктар Інстытуту ВОЛКАЎ.

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ БУДАЎНІЧЫ ІНСТЫТУТ абвяшчае: 1. Заняткі асеньняга набору пачнуцца 1 кастрычніка г. г. а 8 гадз. раніцы. 2. Прапануецца ўсім студэнтам інстытуту 30 ВЕРАСЬНЯ а 12 гадз. дня зьявіцца ў памяшканьне інстытуту (Унівэрсытэцкі Гарадок, былы хэм. корпус БДУ). Дырэкцыя інстытуту.

Да ведама ўсіх крамных камісій і гаспадарнікаў. Згодна адносіны Дзяржбанку за № 230922 **УЗНОСЫ па папярэднім продажы тавараў** могуць вытварацца шляхам безнаяўных разьлікаў праз кантакарэнты. Праўленьне МЦРК.

Да ведама грамадзян гор. Менску. З 24-га верасьня спыняецца на тры дні дастаўка дроў коньмі МЦРК з прычыны таго, што коні ЦРК мабілізаваны для ачысткі шляхаў чыгункі ад дроў. Маючыя свае падводы могуць атрымліваць дровы, як і раней. Праўленьне МЦРК.

ЦП саюзу саўгандальслужачых 25 верасьня, а 8 гадз. увеч., у памяшк. клюбу саўгандальслужачых склікаецца **агульна-гарадзкая канфэрэнцыя членаў саюзу СГС г. Менску.** У парадку дня—даклад праўленьня МЦРК аб задачах каапэрацыі ў рэканструкцыйны пэрыяд і дапамога членаў саюзу ў рабоце каапэрацыі. Яўка дэлегатаў абавязкова без спазьненьня. Запрашаюцца на канфэрэнцыю прафактыў, каапактыў, рабочыя прадпрыемстваў і ўсе члены саюзу СГС.

ДА ВЕДАМА ПАЛЯЎНІЧЫХ. **Тэрміны паляваньня** на пушнога зьвера ў гэтым годзе (1930-1931 г.) наступныя: барсук, заяц русак і бяляк, лісіца — з 15 кастрычніка. Вавёрка, ласка, куніца, норка, гарнастай — з 1 сьнежня. Воўк, тхор, рысь, крот, пацук вадзяны — круглы год. Праўленьне Беляхотсаюзу.

МЕНГАРКАМІТЭТ УЗАЕМАДАПАМОГІ (вул. Бакуніна, 1-43). У сувязі з наступленьнем зімовага пэрыяду, для выяўленьня патрэб беднаты ўсіх нацыянальнасьцяй, **абвяшчае рэгістрацыю гарадзкой беднаты і перарэгістрацыю тых, якія ўжо лічацца на вучоце ў камітэце, а таксама членаў б. т-ва „ЕМСО“.** Рэгістрацыя пачынаецца з 23 верасьня 1930 г. Просьба да ўсіх упаўнаважаных камітэту, якія жадаюць прыняць удзел у гэтай працы, зьявіцца ў канцылярыю камітэту 23 верасьня а 9 г. раніцы. Парадак перарэгістрацыі наступны: Літары: А, Б,—23-IX, В, Г—24-IX, Д, Е,—25-IX, Ж, З, І—26-IX, К, Л, М,—27-28-IX, Н, О,—29-IX, П, Р,—30-IX, С, Т,—1-X, У, Ф,—2-X, Х, Ц,—3-X, Ч, Ш,—4-X, ШЧ, Э,—5-X і Ю, Я,—6-X.

ЗАВОЧНЫЯ БУХГАЛЬТАРСКІЯ КУРСЫ. Прыём слухачоў праводзіцца круглы год. Прымаюцца асобы з 17-гадовым узростам з асьветай ня ніжэй 5 гр. 7-годкі. ПЛАТА ЗА КУРС 33 руб. праводзіцца так: 9 руб. пры паступленьні на курсы, з якіх 4 руб. залічваюцца за 8-мы месяц і па 4 руб. на працягу 6 месяцаў у пачатку кожнага навучальнага месяца. Заявы, запытаньні і грошы накіроўваць па адрасе: Менск, пошта, скрынка 44, Завочным курсам. На адказ прыкладаць 2 маркі па 10 кап.

Англічанка з Лёндану дае ўрокі ангельскай мовы. Бачыць ад 4-6 гадз. Першамайская, 11, кв. 5.

Мяняю кватэру з 2-х пакояў $8^1/_2$ кв. саж. з выгодамі ў цэнтры ў Менску на 1 або 2 пакоі у Ленінградзе. Даведацца па тэлефону № 6-42 ад 1—2 г. дня.

ЗГУБЛЕНА КРУГЛАЯ ПЯЧАТКА прафкому Польэздтэхнікуму. Лічыць несапраўднай.

Прыблудзілася парася рабой масьці. Праз 3 дні лічу сваім. Адрас: Ізвозная вул. бар. № 3-5. бачыць з 5—7 гадз.

Друкарня газ. «Зьвязда», Менск.

Час. вык. абав. адказ. [illegible] КП(б)Б, [illegible] КП(б)Б. [illegible] ай акруг.

Менск. Га[illegible]